

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec . . . " 2.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec . . . " 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . . 1.70
 == Sobotna izdaja: ==
 za celo leto . . . " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . " 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENE

== Inserati: ==
 Enostolpna petstvarsta (72 um):
 za enkrat . . . po 18 v
 za dvakrat . . . " 15 "
 za trikrat . . . " 13 "
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznamila, zahvale, osmrtnice itd.:
 enostolpna petstvarsta po 2 vin.
 == Poslano: ==
 Enostolpna petstvarsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno no-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nehranirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 pošne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 189.

Gospodarsko razmerje med Avstrijo in Nemčijo po vojski.

»Neues Wiener Tagblatt« poroča: »V veliki dvorani nižjeavstrijskega obrtnega društva je zboroval v petek številno obiskanih shod družbe, ki se je že pred meseci konstituirala, da se posvetuje o važnih problemih bodočnosti, in ki obstoji iz zastopnikov obrti, industrije, uradnikov in znanstvenikov.

Predsedoval je stavbni svetnik svetnik Bressler, ki je poročal o zborovanju nemško-avstrijsko-ogrske gospodarske zveze v Berlinu in pa o tem, da so bili tisti gospodje, ki zastopajo skupino avstrijskih Nemcev, pooblaščen, da tam izjavijo, da lahko zastopajo kolikor mogoče tesno gospodarsko združitev centralnih sil, a varuje interese obeh držav. V doglednem času nameravajo svoje razgovore z zastopniki nemškega gospodarstva nadaljevati na Dunaju in stopiti v dotiko tudi z ogrskimi krogi, da jim omogočijo sestanek z nemškimi gospodi na Dunaju.

Načelnik zveze obrtnih društev avstrijskih, Ludvig, je tudi poročal o berlinskem sestanku. Na vse navzoče je napravilo globok vtis, ko je rekel, s kako visokega stališča se razpravlja v Nemčiji vprašanje gospodarske združitve centralnih sil in kako odkrito priznavajo Nemci (v rajhu) potrebo, da se naslonijo na Avstrijo, za kar so pripravljene tudi mnogi žrtvovati, da si ohranijo gospodarsko moč. Avstrijo, ki edina ima vrednost za Nemčijo. O rešitvi teh vprašanj se bo razpravljalo na Dunaju. Za avstrijske udeležence so bila zanimiva tudi izvajanja Ogrov, katerih stališče so Nemci sedaj slišali, a istega niso vsestransko odobraval. Govornik je poudarjal, da se prilika za korenito rešitev tega najvažnejšega vprašanja ne bo zlepa vrnila in zato se je ne sme pustiti v nemar.

Tajni svetnik dr. Baernreither je rekel: Danes se gre za to, da se pripravimo na gospodarski preporod Avstrije po vojski. Nekateri mnenja v tem oziru so danes že splošno znana. Nihče ne dvomi danes več o tem, da je danes ni politične zveze brez gospodarske. Poudarja se, da so najgloblji nagibi, ki so privedli do vojske, gospodarskega značaja; to spoznanje nas pa sili, da prihodnji mir postavimo na politično - gospodarsko podlago. V obeh smereh bomo šli z Nemčijo roko v roki. Še ena misel preveva danes vse sloje prebivalstva: **Taki razmer, kakor so bile pri nas pred vojsko, po vojski ne sme biti več!** Silne žrtve, katere darujemo danes z veseljem, bi bile odveč, če bi vse tako ostalo, kakor je bilo pred vojsko. To velja o vseh panogah našega državnega življenja, zlasti pa za naše trgovsko-politično razmerje do Nemčije. To ne more obstajati v silo izboljšani trgovinski pogodbi; kajti mi se ne lahko lojalno združimo, da zadostimo potrebam obeh vladavin, ali pa se gospodarsko odtujimo. Govornik ne prestopa gospodarskih razmer po vojski pesimistično; to pa le tedaj ne, če kretno na pravo pot. Vojno breme in ves velikanski reprodukcijski proces le tedaj lahko prebolimo, če bomo več producirali, če bomo več izvažali, in za to moramo že sedaj ustvariti vse predpogoje hitro in energično. To je naloga postavodaje, uprave in gospodarske vzgoje. Zato pa ne potrebujemo samo carinske zveze z Nemčijo, ampak treba je iskrenega duševnega kontakta. Materijalni odnosi se danes ne dajo več ločiti od duševnih. Zlasti se pa moramo čuvati šablonskega mišljenja. Tudi vera na edino zveličavno carino je taka šablona. V diskusiji o našem bodočem go-

spodarskem razmerju do Nemčije smo gotovo napredovali. Za celoto našega narodnega gospodarstva hočemo nekaj dobrega in za posameznika nočemo škode. **Slika čiste carinske unije je stopila v ozadje**, in mi iščemo novo obliko gospodarske priključitve, ki naj zadosti obema ciljema. To bomo našli. Če je pa enkrat konkreten načrt tu, potem se bodo dali proučiti tudi oni, ki danes ne zaupno gledajo na to vprašanje. Na tem potu se bomo sporazumeli tudi z Ogrji.

Z Ogrji moramo priti v mnogih točkah na čisto. Mi ne moremo ustvariti nič trajnega, če ne postavimo na mesto desetletne nagodbene periode daljšega obroka. O tem vprašanju je potreba z Ogrji jasnega, določnega in lojalnega razgovora. Danes so Ogrji na trdnem, ker imajo močno vlado. Vendar pa od vlade ni odvisno vse, ampak tudi od treznega spoznanja, od delavnosti naših producentov in njihovega poguma, da krepko zastopajo svoje interese. Mi moramo svojo pozicijo in svoja prava proti Ogrm najkrepkeje braniti; napačno pa je na Ogrje pisano gledati. Kolikor bolj napreduje Ogrska kmetijsko in industrijsko, toliko boljši odjemalec in kupec bo.

Poslanec Friedman opozarja na prizadevanja gospodarske združitve pod Metternichom in Bruckom, ki so se razbila vsled pruskega odpora. Stara misel je pa danes pod novimi razmerami oživela. Vojska je nastala iz gospodarskih motivov in v bodočih mirovniških pogajanjih bo zavzemala trgovinska politika gotovo važno mesto. Mi moramo računati z novimi razmerami in z velikimi gospodarskimi kompleksi in zato se je treba pravočasno pripraviti. Zato naša posvetovanja niso prezgodaj prišla. Čas za pripravo srednje-evropskega gospodarskega ozemlja bo prišel; podlago pa mora tvoriti naša gospodarska združitev z Nemčijo. Na tem potu se bo dala doseči edinost tudi z Ogrji. Vprašanje carine same ob sebi pa ne more biti glavni problem, ampak mi moramo trgovinsko-politično biti edini z Nemci, seveda pa varovati svojo državno samostojnost.

Mi ponavljamo za sedaj, kar prinašajo dunajski listi o tem vprašanju. Dobro bi bilo, če tudi naši krogi posvetijo temu vprašanju nekoliko pozornosti.

Na Ogrskem in v Italiji za Goriško kupljena živila se ne izročijo.

Gorica, 19. aprila 1915.

Goriški deželni odbor je izdal danes posebno okrožnico, v kateri razpravlja o pomanjkanju živil in vžroke, ki jih pa ni zakrivil deželni odbor, ampak drugi faktorji, deloma onstran Litave pri ogrskih veljakih. Okrožnica ima namen, da ljudstvo pomiri, kar je resnično zelo potrebno. Glavni očitki lete sedaj na deželni odbor, češ, da ne vrši svoje dolžnosti.

Okrožnica, ki kaže vso resnost časa in položaja, se glasi:

»Gotovo je vsakomur še živo v spominu, da so se ob izbruhu vojske pojavile istodobno tudi — sicer pričakovane — gospodarsko-socialne težkoče, ki so zahtevale takojšnjih ukrepov v svrhu, da se preprečijo njih posledice.

Naglo višanje cen vsak dan potrebnih živil je bilo treba ustaviti s tarifom in težkoče glede nakupovanja blaga v množini, ki bi se zlagala s potrebami ljudstva, je bilo treba z uspešnim ukrepom odpraviti; spričo dejstva, da so bančni zavodi zaprli svoje blagajne, na kar je velika trgovina odgovorila z zahtevo po anticipatnem plačilu za dobavo vsakokršnega blaga, je bilo treba iztakniti takojšnji remeduro; iztakniti je bilo treba tudi način, kako naj bi se dvignilo razpoloženje ljudstva, ki je bilo začelo vsled tega padati.

Ta doba ni daleč in vsi se še spominjajo težavnega položaja. Treba je bilo ukrepati — hitro ukrepati.

V tem težkem trenutku je deželni odbor poklical k sebi razumne osebe, ki sodelujejo pri obstoječih korporacijah, sklical je občinske zastopnike in zastopnike političnih oblasti v svrhu določitve potrebnih korakov, ki naj bi se napravili. Tako je nastala deželna aprovizacijska komisija kot odločujoč organ in ta komisija je poverila deželnemu odboru izvrševanje komisijskih sklepov. Ta naloga je zelo težavna in polna odgovornosti.

Z ozirom na izvanredne razmere je deželni odbor, zavedajoč se, da si nalaga težko breme, prevzel prostovoljno to nehalno nalogo, da si bil v to primoran. Zasedujoč edini cilj, pomagati splošnosti, se ni strasil deželni odbor truda in žrtve in zaveda se, da je nekaj storil v ublaženje bede, kivedno in povsod spremlja vojsko.

Natô obrazloži okrožnica, kaj je storil deželni odbor ter nadaljuje:

»S sklenjenimi pogodbami si je deželni odbor zagotovil toliko blaga, kolikor bi ga potrebovali za nekaj mesecev. Nepredvidene okoliščine, ki jih deželni odbor ni zakrivil, pa sone mah ustavile izročitev blaga, zekupljenega na Ogrskem in v Italiji, in tako je nastopila kriza v preskrbovanju vsak dan potrebnih živil. Deželni odbor je poskusil vse, da bi izposloval od osrednjih oblasti dovoljenja za prejetje blaga. Dosedanji izid ni dovoljen. Energični ukrepi se nadaljujejo.

Deželni odbor smatra za svojo dolžnost, obvestiti o tem naše ljudstvo in mu priporočiti, naj bo mirno in naj vztraja v svojem zaupanju, da se bo tako zamogla premagati sedanja kriza.

Deželni odbor soglasno z razglasom c. kr. namestništva z dne 27. marca t. l. priporoča vsemu prebivalstvu najtopljše, da v svojem lastnem interesu varčuje z moko in kruhom.

Za junake brez rok in nog.

Prišli bodo dnevi, ko se bodo vriskajoči in pojoči ob burnih zvokih godbe vračali naši očeti in sinovi zmagoviti iz vojne. Za to prosimo in tega pričakujemo. To bodo veselji tisti marši nazaj v domovino in razkropili se bodo ti vojaki na svoje domove, k svojim materam, ženam in otrokom, ki jih bodo sprejeli s solzami veselja in obeh. Prazniki veselja bodo tisti dnevi, ko se bodo vračali v mirno delo miru naši junaki živi in zdravi.

Toda marsikatera mati, ta in ona žena in otrok bo čakal zaman, da bi zagledal svojega dragega, kako koraka z drugimi moško in junaško. Zadaž za to vojsko krepkih mož in fantov bo prišla še druga armada; prišli bodo z bergljo, brez roke in noge, morda bo manjkalo obeh, prišli bodo mutasti in gluhi, da ne bodo mogli reči ali slišati tople besede v pozdrav, in slepega bo tovariš pripeljal na dom k materi in otroku... Koliko bo štela ta druga armada teh nesrečnih žrtv boja? Sam Bog nebeški ve; število bo veliko, veliko.

Usoda teh mož in fantov je in bo bolj tragična, kakor usoda onih, ki jim je Bog naklonil na daljnih bojnih poljanah večni mir in pokoj. V boju, morda mesece in leto trajajočem, je bil noč in dan cel mož, junak, krepak, poln moči; sedaj se pa vrača domov pohabljen, brez roke, brez noge, slep in gluhi in senca moža, lupina, kateri je vojska izpila vso življenjsko moč.

Kaj bo s temi nesrečniki? Kako jih bomo sprejeli?

Mi vsi doma ostali, cel narod in vsa država je dolžna, da jih sprejme ne samo s častjo, ampak z največjo hvaležnostjo. Zvestemu junaku v dolgem boju svojo pomoč in ljubezen za celo njegovo življenje! V smrtnem boju za nas, za domovino in državo je postal pohabljenec, invalid; oni trije so vsi dolžni, da ga spravijo zopet pokonci v življenje.

Ali bomo pustili, da se bo v srcih teh junakov naselila zlokobna strupena misel:

»Glej, nisi več mož; sam si ne moreš več pomagati in služiti kruha; pohabljenec si, sebi in drugim v nadlego.« Ali naj res vsakdanji spomin na slavna dela in zvesto bojevanje in vsak dan novo spoznanje lastne nemoci te junake duševno potre in žene v obup? Nikdar! Sveto dolžnost imamo, da to črno misel odženemo iz njihovih src in z tolažljivo ljubeznijo in dejansko pomočjo dvignemo zopet v njihovih dušah zaupanje in veselje do življenja in dela. Prosimo te može, da prevzamemo med nami in našimi otroci vzvišeno nalogo učiteljev in vzgojiteljev. Zakaj v vojni so se naučili in si privzgojili obilo jasnih pojmov o Bogu, o domovini, o dolžnosti, o zvestem delu in močatosti. Dajte nam vsega tega, vi junaki, slabotni in pohabljeni na zunaj, na znotraj lepi in bogati.

Po prejšnjih vojnah so države slabo plačale te vrste junakov. Na prsa mu je dala zlato ali srebrno svetinjo, v roko pa lajno...

»Po tej vojni ne sme biti več lajne!« je rekel pred kratkim nadvojvoda Karel Štefan, ki je vrhovni pokrovitelj dela za invalide in žrtve vojne. Krasne besede, ki jih moramo izpremeniti v dejanje. Z zaupanjem nas mora navdajati, da se je to delo že začelo. Zdravniška veda je v tej vojni odkrila, da se da marsikateremu invalidu nadomestiti izgubljen del ali ud telesa. Mož se vrne v svoj poklic ali postane pripraven za kakega drugega in tako izgine iz njega tisto moreče čustvo, da ni več za nobeno rabo. Na Dunaju deluje v tem oziru z velikim uspehom šola za invalide in pa organizacija za izdelovanje protez, umetnih udov, ki se izdelujejo čisto individualno z ozirom na posebne poškodbe in potrebe pohabljenca. Oba zavoda bosta otvorila svoje podružnice po vseh deželah. Že dosedaj se je vrnil marsikak invalid v svoj prejšnji ali primeren nov poklic in dela z veseljem, ker mu je delo kakor odrešenje. Z vsestranskim proučevanjem, poukom in sodelovanjem delodajalcev in države se bo dalo večino invalidov sedanje vojne spraviti do kruha. Kar bi pa bilo premalo, to mora določiti država. Onim pa, ki za nobeno delo ne bodo sposobni, pa mora država dati pošteno in zadostno preskrbo. Dosedanja preskrba pri nas je res potiskala lajno v roke. Izdatno in boljše nego doslej bo morala vlada preskrbeti vdove in sirote padlih in pohabljenih vojakov tako iz moštva in častnikov. Za zvesto delo pošteno plačilo!

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Ljubljana, 20. apr. 1915.

Sejo vodi župan dr. Tavčar, ki imenuje overoviteljema zapisnika obč. svetnika Mali in Marinko.

Predsedstvena poročila.

Mestno uradništvo in uslužbenci mestnih pomožnih uradov so se pismeno zahvalili za dovoljeno jim draginjsko doklado. — Gospa Franciška Gestrin je darovala 200 kron mestnim ubogim, za kar se je zahvalil župan.

Župan prečita:

Poročilo mestnega fizikata o zdravstvenem stanju mestnega civilnega prebivalstva za čas od 15. marca do 15. aprila 1915.

Med mestnim civilnim prebivalstvom zglazeno je bilo ta čas: 1 slučaj difterije, ki je že ozdravil, in 3 slučaji trebušnega legarja pri treh otrocih v eni družini v predmestju; ti trije se še zdravijo v deželni bolnišnici. Drugih nalezljivih bolezni med domačim civilnim prebivalstvom ni bilo naznanjenih. Izmed tujcev-bolnikov iz drugih občin došlih sta umrla dva za otrpnenjem tilnika. V prvem četrtletju 1915 je umrlo v Ljubljani 268 civilnih oseb, v isti dobi pretečenega leta 277 oseb (vštevši umrle v bolnišnici). Zdravstveno stanje je torej bilo prav ugodno. Izmed vojaštva naznanjenih je bilo od 15. marca do 15. aprila 1915 24 slučajev trebušnega legarja, 4 slučaji škrlatice in več slučajev egiptovske očesne bolezni.

Obdelovanje zemlje.

Ker se je oglasilo za obdelovanje mestnega sveta toliko ubožnih rodbin, da nismo mogli vsem ugoditi, sem določil, da se da za obdelovanje ves mestni svet, ki je kolikor toliko sposoben za obdelovanje in porabljen. (Se vzame na znanje.)

Svojo nenavzočnost sta opravičila občinska svetnika Lillek in Pustoslemšek.

Sklene se po poročilih predsednika finančnega odseka podžupana dr. Trillerja, da sme znižati Mestna hranilnica obrestno mero 5¼% na 4¼% od dolga na hiši rajnega župnika Škerjancja, ki jo je volil družbi sv. Cirila in Metoda. — Garancijsko pismo Kreditne banke za zgradbo kanalov zbiralnikov se vrne trdki Relja & Neffe proti navadnemu garancijskemu pismu. — Od društva »Mladike« se odkupi šolska oprava na prejšnji društveni, zdaj mestni petrazredni dekliški ljudski šoli za 504 krone.

Stavbne zadeve.

Odobrita se poročila dr. Novaka, podana za stavbni odsek glede na kolovdacijo izvršenih kanalov zbiralnikov in kanala s Tržaške ceste do izliva Gradašice, in glede končne kolovdacije novega mostu pri c. in kr. vojaškem oskrbovališču. Kanalizira se Celovška cesta v Spodnji Šiški, kar bo stalo 13.245 K, če prispeva država 4500 K, kar je leta 1913. obljubila občini Spodnja Šiška. — Glede na ponudbo Karola Jelovšek na Vrhniki za odkup njegovega skladišča za opeko na Trnovskem pristanu 1, ki se nahaja na mestnem svetu, ki ga ponuja občini za 2500 K, se sklene ponuditi 2000 K.

Vodovod v deželno blaznico.

Glede na svoječasni sklep o zgradbi vodovoda v deželno blaznico se isti v toliko izpremeni, da občina zgradi vodovod za lastno ceno in da oddaja vodo ne po 24, marveč po 10 vin. m³, kakor v bolnišnico.

Voja prodajalna.

Podžupan dr. Triller poroča, da je prišel zdaj čas, ko da občina na razpolago svojo vojno železno zalogo živil. Občina je nakupila zalogo fižola, krompirja, premoaga, drva, testenino. Te zaloge bodo dobrodošle, ko se prične zelo tesno rezati kruh. Nameravali so že marca otvoriti vojno prodajalno, a takrat še ni bil čas za to. Cene bodo v toliko nižje, da bodo primerne revnejšemu ljudstvu. Dozda se je že oglasilo do 1000 rodbin. Dobivali bodo omejeno količino blaga, da se varujejo trgovci. Občina si ustanovi tudi lastno svojo pekarijo in jo otvori najbrže že bodoči teden. Kruh bo cenejši, kakor bi ga mogli izdelovati peki. Peka bo odvisna od tega, če dobimo primerne množine koruze od vlade na razpolago. Če jo ne dobimo, pa de odgovornost za to na tiste, ki so provzročili, da koruze ne dobimo.

Volitve v upravni odbor Mestne hranilnice.

Oddalo se je 35 glasovnic, 7 jih je bilo praznih. Izvoljeni so bili:

Belič Ivan, Bončar Anton, Dimnik J., Kollmann Robert, Kozak Josip, Kraigher Fran, Lilleg Makso, Ložar Jernej, Mejač Ivan, Milohnoja Ivan, dr. Novak Fr., Reiser Jožef, Rojina Anton, Smole Jakob, Šarabon Andrej, Šarc Lovro, dr. Triller Karol, pl. Trnkoczy Ubald, Velkovrh Ivan, Vidmar Jos. — Skrutinatorja sta občinska svetnika Hudovernik in Staudacher.

V stalni zdravstveni svet

se izvolita: Lenče Josip, gostilničar, in Sušnik Rihard, lekarnar. — Skrutinatorja sta bila obč. svetnika Dimnik in Jeglič.

Franchetti želi, naj se napravi v Šiški električna razsvetljava. — Obč. svetnik Marinko: Martinovo cesto poglejte. — Župan: Saj sem vam napravil cel paradiž! — Kregar: Razsvetljena Martinova cesta ni. — Župan: Zda v teh časih. (Splošna veselost. — Klici: Kje je še Jelšova Raka.) Župan zaključil javno sejo.

V majniku.**Majnik — čas velikih vojnih dogodkov.**

»Politiken« piše: Zavezniki morejo z ozirom na Rusijo pričeti ofenzivo šele pozno v maju. Rusija mora počakati pomladanskega južnega vremena in si pridobiti novih municijskih sredstev. Vsled tega nastane za Nemčijo velika prednost, pač največja od izbruha vojske. Pomladansko južno vreme je povzročilo Nemčiji na vzhodu že mesec dni mir. Mogla se je omejiti na defenzivo in poslati znatne čete na zahod. Tudi tekom zime izvežbane armade je lahko tja odposlala. Tako lahko spomladi vso svojo moč obrne na operacije na zahodu, da prodre francosko-angleško črto in se potem obrne proti vzhodu. Prihodnji mesec se bodo na Francoskem najbrže odigrali veliki dogodki. Če se Nemcem sedaj ne posreči zmagati, bodo v zgodnjem poletju prisiljeni, da se bore na obeh frontah. Možnost nemške zmage bi tedaj izginila. Drugo vprašanje je, če bodo zavezniki dovolj močni, da zlomijo nemško moč. Ne bo lahko prenesti vojsko na nemško ozemlje. Brezdvomno se naha-

jamo pred najbolj zanimivim vojnim mesecem od prvih vojnih dogodkov prošlega leta.

Drugi listi pišejo: Mesec majnik prekosil, če hočemo verovati angleškim in francoskim vojskovodjem glede na strahoto spopadov in prelite krvi vse, kar smo doživeli dozdaj. Napoči namreč tisti čas, ko nastopi polnoštevilno proslula milijonska armada lorda Kitchenerja na Francoskem. Znano je, da je že lani jeseni odgovoril angleški vojni minister, ko so ga vprašali, kdaj da se konča vojska: Kdaj se vojska konča, ne vem, a za Anglijo se prične šele majnika. Joffre tudi Francozom napoveduje, da v majniku z istočasnim strašnim prodiranjem Francozov, Angležev in Rusije pomandraj dve osrednji evropski cesarstvi. Celu Hervés, ki je že večkrat nastopil proti pretiranim lažnjivim poročilom francoskih listov, je nedavno v svojem listu »La guerre sociale« izjavil: Francija ne počiva prej, dokler Tevtonom ne odvzame njih ropa. Francozi žive v fiksni ideji, da mora majnika ali najkasneje junija goreče zaželeno odločitev pasti in dovesti, da se iztirajo Nemci iz Francije in iz Belgije. Prej, dokler se to ne zgodi, ni misliti na pogajanja o miru. — Nemški listi, ki beležijo te vesti, pravijo, da so to samo pravljice.

Odlikovanja.

Red železne krone 1. vrste z vojno dekoracijo je dobil fcm. Štefan Ljubičić, poveljnik 11. zbora. Vojaški zaslužni križec 3. razreda z vojno dekoracijo v priznanje hrabrega zadržanja pred sovražnikom je dobil polkovnik 8. polj. top. polka Božidar Seewald, nadalje podpolkovnik 8. pp. Gustav Schischka, int. poveljnik 11. črnovoj. pp., stotnik 8. saperskega bataljona Ivan Skala, podpolkovnik 87. pp. Franc Hoßner, pred sovražnikom padli nadporočnik 20. lov. bataljona Ferdinand Krpič in pred sovražnikom padli stotnik 20. lov. bataljona Artur Persa pl. Liebenwald. Najvišje pohvalno priznanje je dobil ponovno poročnik 4. bos.-herc. pp. Branko vitez Počučnik. Najvišje pohvalno priznanje je dobil ritmojster 14. trenske divizije Rudolf Šulc, stotnik 10. pionirskega bataljona Josip Skala, poročnik 3. gorskega topniškega polka Viktor Glantschnig, nadporočnik 9. polj. top. polka Ivan Paterioner, črnovojniški nadporočnik 9. lov. bat. Rudolf Pospischill in poročnik 87. pp. dr. Alojzij pl. Strasser. Zlat zaslužni križec s krono na traku hrabrostne kolajne je dobil vojaški oskrbninski nadoficial 14. zbora Franc Koscher in stotnik-računski vodja 4. p. tirolskih cesarskih lovcev Rudolf Schurek. Zlat zaslužni križec na traku hrabrostne kolajne je dobil praporščak 13. polj. havbičnega polka Božidar Belec in tit. četovodja inf. div. sanitet, z voda št. 29 dr. Pavel Avramović. Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne kolajne je dobil računski podčastnik 1. razreda 47. pp. Karel Schlögl, narednik 17. pp. Josip Klemenčič, ognjičar 7. polj. top. polka Franc Zalokar, računski podčastnik 27. pp. Rudolf Lukan, računski podčastnik 5. drag. polka Franc Domanjko, računski podčastnik 1. razreda 27. pp. Ferdinand Marko, narednik 47. pp. Franc Trummer in višji podkovni mojster 3. gorskega topniškega polka Josip Lapornik. Srebrni zaslužni križec na traku hrabrostne svetinje je dobil četovodja 47. pp. Anton Pesdiček in podlovce 20. lov. bat. Kvirin Šragel. Zlato hrabrostno svetinjo sta dobila štabni narednik Savšek Alojzij in četovodja, tit. narednik Plesničar Štefan, oba pri 97. pp. Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste so dobili: Poročnik dr. phil. Josip Freitag, praporščaki Josip Novy, Vladimir Vaulnik, Fedinecz Ladislav, Paar Otmar in Simić Konrad, četovodja Starc Franc in poddesetnik Levc Franc, vseh osem pri 17. pp., orožnik Lobe Franc, prideljen 17. pp., desetnik 17. pp. Štimec Anton, praporščak Zorž Ivan in kadet Trtnik Albert, oba pri 27. pp., kadet Dečko Franc, desetnik Medved Henrik in infanterist Kaplan Martin, vsi trije pri 47. pp., praporščaki Sauer pl. Nordendorf Alfonz, Vogelhuber Edvard, Notar Viktor in Tekusch Feliks, štabni narednik Golčman Franc, narednika Čepel Franc in Temel Gašper, četovodji Kaluža Josip in Krajšek Karel, desetniki Čokelj Franc, Gračner Rudolf, Kosi Ivan, Metličar Franc in Verhovšek Matija, poddesetnik, tit. desetnik Jošt Ivan, poddesetnika Krašovec Martin in Požun Anton, infanteristi Filipčič Ivan, Petek Jakob, Potočnik Ivan in Rappe Bela, vseh 21 pri 87. pp., praporščak Kornherr Josip, poddesetnika Surina Ivan in Zulian Josip, vsi trije pri 97. pp., praporščak Deutsch Franc in nadlovce Centić Ivan, oba pri 20. lov. bat., desetnik Krpan Alojzij, podčastnik Gabernig Herman in topničar Klein Jurij, vsi trije pri 8. polj. top. polku, narednik Adamič Anton, četovodji Marincel Anton in Oswald Ivan, desetnika Logar Anton in Rodič Ivan, poddesetnik Prosen Franc in infanterist Reganzin Karel, vseh 7 pri 17. pp., četovodja Koželj Albin in poddesetnik Palčnik Ivan, oba

pri 87. pp., desetnik Peternel Franc in infanterist Klanšek Josip, oba pri 97. pp., četovodje Gorenzl Josip, Mlacar Alojzij, Platzer Izidor in Stadlober Vid, podlovci Jurij Tomaž, Kinigadner Jurij in Striesnig Josip, lovci Breg Anton, Keffer Josip, Konstantin Franc, Saimeraner Rudolf, Steiner Franc, Traiber Matija, Kreiner Alojzij, rezervni kadet-nadlovce Gyurkovicz pl. Anton, nadlovca Fröschl Matija in Weiß Ignacij, vseh 17 pri 8. lovskem bataljonu, nadlovce Golob Ivan, četovodja Hrvat Alojzij, patroljni vodja Kotnik Anton in lovec Lierser Josip, vsi štirje pri 20. lov. bat., podčastnika Bregant Franc in Plaßl Sebastian, oba pri 5. drag. polku, in praporščak 7. polj. top. polka Tavčar Franc. Srebr. hrabrost. svetinjo 2. vrste so dobili: Desetnik 7. pp. Laure Franc, pešca Alba Aleksander in Vladika Leopold, oba pri 17. pp., praporščak Kosarek Karel in Notar Viktor, četovodja Sitter Karel, desetnika Sternat Viktor in Drašček Josip, infanteristi Kos Franc, Kos Jurij, Lovec Karel, Melanšek Ivan in Goričan Simon in častniški sluga Smodej Ivan, vseh 11 pri 87. pp., infanteristi Brumat Konstantin, Buzigkin Ivan, Hammerschmidt Albin, Kogoj Franc, Samec Franc in Sila Jakob, vseh 6 pri 97. pp., četovodja 7. lov. bat. Galle Franc, četovodje Dermutz Josip, Lackner Karel, Ponis Gašper, Ranacher Karel, Rossegger Peter in Tamegger Jurij, podlovce, tit. četovodja Maier Miroslav, podlovci Cirk Albin, Erkinger Gašper, Frasnig Ivan, Fryda Vencel, Gaggl Ivan, Komposch Ivan, Miklau Peter, Steinmetz Anton, Steinweiß Gašper, Žagar Franc, Astlinger Josip in Scharl Josip, patroljni vodje Maier Herman, Nußbaumer Peter, Plevnig Anton in Sternat Franc, lovci Gitschaler Matija, Messner Ivan, Mlaka Blaž, Paučić Štefan, Turk Anton in Winkler Josip, vseh 29 pri 8. lov. bat., rač. podčastnik Lebar Mihael, četovodja Holking Leopold, patroljni vodja Šoster Josip, lovci Budja Ignacij, Eder Franc, Frießmayer Karel, Kollaritz Franc, Kozjak Ivan, Masarec Franc, Sattler Franc, Suran Ivan, Zlobko Franc in Zugomitschek Alojzij, vseh 13 pri 20. lov. b., topničar 7. polj. top. p. Nadaja Roman; praporščaka Rauch Henrik in Schanta Hugo, medicince-narednik Husa Viktor, desetnik Laurencić Ivan, Resman Ivan in Volčjak Ivan, poddesetniki Horvat Ivan, Krolik Ivan, Ujaka Peter, Zupanc Ivan, infanteristi Hrovatič Josip, Jerina Matija, Juvan Franc, Karič Ivan, Lajovic Metod, Novak Franc, Petrič Franc, Petschauer Andrej, Sajne Anton in Zalokar Mihael, vseh 20 pri 17. pp., legionar-desetnik Kuminga Adalbert, dodeljen 17. pešpolku. (Dalje.)

Vojska z Rusi.**AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.****Položaj neizpremenjen.**

Dunaj, 20. aprila. Uradno se poroča: Splošen položaj je popolnoma neizpremenjen.

Ob celi fronti so se vršili osamljeni artiljerijski boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 20. aprila. Veliki glavni stan: Položaj na vzhodu je neizpremenjen.

Najvišje vojno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

»Frankfurter Zeitung« prinaša:

Ruski generalni štab javlja 17. aprila ob 6. uri zvečer: Boji v Karpatih so bili 15. aprila naperjeni na odsek med vasema Telepoc in Zelloe, kjer smo se po hudem bajonetnem boju utrdili na višinah, kjer se je bil prej sovražnik zakopal. Ujeli smo 1140 mož in 24 častnikov in osvojili 3 strojne puške. Sovražnik, ki je imel občne izgube, je tudi napadal, a brez uspeha. V smeri na Stryj smo vrgli sovražne čete, ki so nas iznova napadale. Na drugih delih fronte ni premembe. Podarjamo, da razvijajo nemške prednje čete v prostoru Mariampol in Kalvarja živahnije gibanje.

RUSKA POROČILA.

Kodanj, 20. aprila. Petrograjska poročila vedno bolj pripravljajo javnost na ruski neuspeh v Karpatih. Pravijo, da se boji razširjajo in da se je dognal nov načrt zaveznikov, ki od vseh strani vozijo znatna ojačenja in so na posameznih točkah dosegli številno premoč. Vojno vodstvo zaveznikov namerava levo rusko krilo obkoliti, obenem pa tudi desno ogroziti. Vsekako postaja položaj za Ruse zelo težaven in njihovo prodiranje nepričakovano zaostaja. — »Večerno Vreme« poroča, da se udeležuje boj pet zavezniških armad in ena izključno nemška, ki obsega sedem armadnih zborov, skupno 1.250.000 mož, katerim poveljujejo generali Woyrsch, Linsingen, nadvojvoda Evgen Friderik (?), Dankl, Boroevič, Böhm-Ermolli in Pflanzer. — »Armeebote« povdarja, da se Avstriji bore z drzno silovitostjo.

Ruski listi se pečajo z novim načrtom Hindenburga, ki da namerava vnovič napasti Varšave in je zato spravil skupaj 300 tisoč mož. Pri Jedwabno—Seleskuj in Biskjercu so v teku ljuti boji. V avgustovskem gozdu, posebno ob jezeru Wigry, napravljajo Nemci naravnost nepremagljive utrdbe. Pripravljeni moramo biti na silen udarec Hindenburga. Med Margrabovo in avgustovskim gozdom je napravljena železniška zveza. Osovjec so Nemci zopet deset ur obstreljevali in pri tem uporabljali osemcolne topove. Opazili so tudi nemške letalce nad trdnjavo.

»Rječ« javlja, kakor poročajo dunajski listi, da se bo po mnenju ruskih vojaških avtoritet bila glavna bitka v Karpatih šele v majniku ali v juniju. Do takrat se bodo bili le posamezni boji. »Novo Vreme« priznava, da so »nove armade«, ki so jih vrgli zavezniki v Karpate, začasno začasile prodiranje Rusov. »Ruski Vje-domosti« beležijo, da se že dolgo časa na Poljskem položaj ni bistveno izpremenil.

O BITKI V KARPATIH.

Berlin, 21. aprila. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Iz Stockholma se nam poroča: Rusi razširjajo poročilo, da njih uspehi v Karpatih trajno obstajajo. Izgube zaveznikov so velikanske in presegaajo že 100 tisoč mož in se še vsak dan množe. Stanje zveznih armad je slabo. Rusi ne nameravajo prodirati na Ogrsko, a odbil es bo vsak poizkus Avstrijcev, da zopet osvoje tista staroruska ozemlja, ki so jih zasedle ruske čete. K temu se pripominja: Če Rusi res niso izpočetka sem nič drugega nameravali kakor da obdrže starorusko ozemlje, se more težko umevati, zakaj da so zadnje tedne pri napadih na prelaze v Karpatih zastavili take silovite napore in doživeli izgube, ki po zanesljivi cenitvi trikrat presegaajo žrtve zaveznikov, ki jih rusko poročilo veliko pretirava. Vsak ve, da je osvoboditev Ogrske v načrtih ruskega generalnega štaba od nekdaj igrala veliko vlogo. Če je rusko vojno vodstvo zdaj omejilo svoje cilje in če zanikava namen nadaljnega prodiranja, se mora, če se nepristransko sodi, misliti, da rusko poročilo obsega le slabo prikrito priznanje svoje slabosti in da potrjuje popoln neuspeh ruskega prodiranja v Karpatih.

UGODEN POLOŽAJ V KARPATIH.

Budimpešta, 20. aprila. Dopisnik lista »Pesti Hirlap« poroča iz Nagy-Beresné: Neka visoka vojaška oseba mi je izjavila: »V splošnem se danes lahko reče, da stajemo dobro, zelo dobro. S solničnimi upi, to je menjeno dobesedno, lahko gledamo v bodočnost, ker solnce nam je veliko koristilo. Rusi imajo sedaj zelo težko stališče, ker mi smo zavzeli njihove postojanke in se nahajamo sedaj v ugodnejših pozicijah. Vsaka skrb za bodočnost je izginila, to lahko danes mirno trdimo.

KJE JE BIL USTAVLJEN RUSKI**NAPAD.**

Budimpešta, 20. aprila. Vojni poročevalec »Az Ésta« Franc Molnar poroča: Ruska osma armada v Karpatih je bila na celi črti porazena. Sestavljena je bila iz najboljšega ruskega vojaškega materiala, predvsem iz sibirskih polkov, ki veljajo za najboljši ofenzivni material ruske armade. Dopisnik nadalje označuje črto, na kateri je bil ruski napad ustavljen. Ta črta stopi pri gališkem obmejnem kraju Konieczna na ogrska tla in se vleče čez Zboro proti Stropko, doseže severno od Felsöszebeny železniško progo Homona—Mezőlabore, nato gre proti Viravi, nadalje ob ogrski meji proti Telepocu in Zellö in doseže pri Nagy-Polene izvir Sziroke. Nato se vleče čez Juhaszlak severno od Harczosa in od tam proti Patak-Ofalu, kjer zapusti ogrska tla in se obrne proti Ignyov-Volosate. Od tu gre črta proti severovzhodu čez izvir Stryja proti severno od Tuholke ležeči višini Zwinin, preide dolino Opora, se vleče čez višine Magura v smeri proti Bistrici in nato severno od Nadvorne proti Ottinyji in nadalje ob Dnjestru do ruske meje.

PREMOČ AVSTRIJSKE PUŠKE.

Bukarešt, 20. aprila. Poročevalec »Universula« poroča iz Mamornice 17. t. m.: Tako avstro-ogrski kakor tudi ruski žarometi poizkušajo dognati nasprotne postojanke. Danes jutraj ob 10. uri se je dvignilo istočasno neko avstrijsko in neko rusko letalo, da poizveduje, kaj da dela nasprotnik. Z obeh strani se je streljalo na letali. Ob tej priliki sem zapazil, da puške avstro-ogrskpe pehote zelo nadkrijujejo ruske puške. Medtem, ko so avstro-ogrski oddelki izstreljavali prave salve, so z ruske strani le v odmorih in zelo slabo streljali na avstrijskega letalca. Rusi so namreč oboroženi s starimi puškami, ki jih nabijajo le z eno patrono. Iz sosednih krajev se je pripeljalo veliko radovednežev na rusko mejo, kjer so z daljnogledi zasledovali dogodke.

OBLEKA VOJAKOV V KARPATIH.

V dopisu »Pravo Lidu« opisuje praški vojak V. takole svojo zimsko obleko v Karpatih: »Na glavi volnena kapuca, na njej čepi vojaška čepica, potegnjena čez ušesa in na bradi zapeta. Na telesu imam

plateno komisno srajco, čez njo silen flanelast, potem volnen jopič, na njem naprsni pas, potem usnat telovnik iz jančevine brez rokavov in čez telovnik trikov jopič. Potem šele pride bluza in navsezadnje plašč. Telo je torej dobro preskrbljeno, ali v spanju me še mrzi. Na nogah imam trikove svitice, potem silne flanelaste brgeše, kolenice, potem hlače, a hlače so na mečih obšite z zaplatami. Z nogami pa je velik križ, so prerađe mrzle. V čevljih imam papir, potem silne flanelaste onuče, pa ko se zmočijo, mi je mraz v noge. Proti temu si pomagam s tem, da si ogrevam noge nad ognjem. Na rokah imam rokavnik iz povoščenega platna, v katerem je bata in flanela. Na vsaki roki imam rokavice s palcem iz močnega blaga, znotraj pa s kunčevno kožuho. Kakor vidite, sem proti mrazu dosti dobro varovan. Kadar gremo počivat, nastelimo si detelje, potem slame, razproštemo vrečo ali cunje, pod glavo si denemo nahrbtnik, potem se pokrijemo s plahto in spimo, dokler nas ne predrami prasketanje pušk ali pa mraz. Tako živim tukaj že šest tednov.

MIR.

Vojni poročevalski stan, 20. aprila. Na celnem bojišču izvzemši krajevne boje pri Nagy — Polany, vlada mir. Poročati ni nobenih važnih dogodkov.

MED PRUTOM IN DNJESTROM.

Budimpešta, 20. aprila. Iz Črnovic poroča »Az Est«: Delovanje naših čet med Prutom in Dnjestrom se omejuje sedaj le na vznemirjanje sovražnika. V ponedeljek so dobile naše čete obvestilo, da je neka sovražna skupina zasedla v bližini mesta Novosielice višino Dolzok. Ko je sovražnik prišel v gozdove ob višini, ga je naša težka artiljerija kar obsula s krogli. Cela sovražna skupina je bila uničena. Ne dolgo nato je zadela enaka usoda rusko poveljstvo v ruski Novosielici. Ena krogla iz našega težkega topa je padla v rusko kritje za fronto, kjer se je nahajal generalni štab. Vsi častniki brez izjeme, med njimi en polkovnik, so bili ubiti.

RUSKI LETALEC NAD ČRNOVICAMI.

Črnovice, 20. aprila. Ruski letalci se ponovno pojavljajo nad Črnovicami. Naši jih vedno obstreljujejo, nakar izginejo, ne da bi napravili kaj škode.

TARNOW RUSI POPOLNOMA IZPRAZNILI.

Krakov, 20. aprila. V zahodni Galiciji so Rusi zadnji čas le slabo napadali. Tarnow so popolnoma izpraznili.

K BOJEM PRI TARNOWU.

Krakov, 20. aprila. Poročevalec »Nowe Reforme« nadaljuje svoj opis bojev pri Tarnowu: Mesto Wojnicz pri Tarnowu so Rusi tekom treh mesecev pogosto obstreljevali, vsled česar je bilo mesto vedno bolj opustošeno. Tudi več prebivalcev so ruske krogle ubile. Popolnoma obubožano prebivalstvo iz cele okolice prihaja vsak dan k vojnim kuhinjam naših čet, kjer dobe primerno hrano. Poročevalec se je od tu podal čez mestece Melsztyn v Zakliczyn na desnem bregu Dunajca in ob tej reki dalje proti severu. Nepristano so grmeli topovi. Povsodi je videti sledove ljutega boja. V okolici Wojnicza doma ostalo prebivalstvo kljub neprestanim bojem z naporom vseh sil obdeluje polje. Vojaki pomagajo. Povsodi na poljih se vidijo vojaški grobovi s križi, ki jih prebivalstvo spoštljivo nečuje. Po večurni težavi hoji preko polj ob Dunajcu je poročevalec došel v občino Letowice med Bogumilowicami in Wojniczem. Prebivalci so se že vrnili in obdelujejo polje. Tu in tam se sovražni ogenj pač še obrne proti Wojniczu, toda prebivalci v Letowicah se po njem ne dajo motiti. A vas je v bojih strašno trpela, skoro vsa gospodarska polja so zgorela.

POLJSKI IN RUSKI URADNI JEZIK NA LVOVSKEM MAGISTRATU.

Krakov, 20. aprila. »Nowa Reforma« posnema po »Ruskem Slovu«, da je generalni guverner za vzhodno Galicijo, grof Bobrinski, izdal lvovskemu magistratu nalog, da se mora v mestnih uradih rabiti tudi ruski jezik kot uradni jezik. Ta odredba je med mestnim prebivalstvom vzbudila veliko nevoljo in dovedla do spora med tako zaslužnim županom dr. Rutowskim in grofom Bobrinskim. »Nowa Reforma« pripominja, da so Rusi izpočetka prijaznejše nastopali nasproti poljskemu prebivalstvu v Lvovu, a odkar je padel Przemysl menijo, da jim ni treba več skrivati svojega pravega obraza. Sicer pa Poljaki radi tega atentata na poljski značaj mesta Lvov niso presenečeni, ker se niso nikoli udajali nobenim praznim nadam glede ruskega gospodstva v Galiciji.

OBRAT V PREMGOVNIKU V DOBROWI ZOPET OTVORJEN.

Krakov, 20. aprila. »Czasu« se poroča iz zasedenih delov Ruske Poljske, da se je pod vodstvom avstrijskih rudniških uradnikov delo v premogovnikih v dobrowskem ozemlju že začelo. Na dan se skoplje že 250 do 300 vaonov premoga.

ki je namenjen v prvi vrsti za industrijo, obrt in prebivalstvo v zasedeni Poljski, ostalo se porabi drugod.

BEDA V LVOVU.

Krakov, 20. aprila. »Nowa Reforma« poroča, da se v Lvovu številni odvetniki, uradniki in druge omikane osebe preživljajo s tem, da prodajajo po ulicah pomaranče. Ravnatelj lvovskega učiteljskega je otvoril trgovino s prekajenim mesom.

PZRZEMYSLSKI ČASTNIKI DOSPELI V UFO.

Inomost, dne 20. aprila. »Innsbrucker Nachrichten« priobčjuje brzojavko več tirolskih častnikov, ki so spadali k przemyslski posadki, v kateri naznanjajo, da so srečno dospeli na določeno jim mesto: v Ufo. Ufa leži v evropski Rusiji ob zapadnih razrastkih uralskega pogorja in šteje 50.000 prebivalcev.

× × ×

NAŠI UJELI OD VELIKE NOČI 10.000 RUSOV.

Berlin, 20. aprila. »Tageblatt« poroča, da so avstrijske čete od velikonočnih praznikov dalje ujele 10.000 Rusov.

90.000 RUSKIH ČASTNIŠKIH IZGUB.

Berlin, 20. aprila. »Deutsche Tageszeitung« poroča: Ruska armada je po ravnokar na podlagi uradnih podatkov izdelane statistike lista »Ruski Invalid« izgubila skupno več kot 90.000 častnikov, od katerih jih je 71.608 ranjenih in 18.622 mrtvih oziroma pogrešanih.

UJET RUSKI RANJENEC IMEL 17.000 KRON.

Celje, 20. aprila. Med semkaj dospelimi ranjenci je bilo tudi več Rusov. Pri enem izmed njih so našli 17.000 K gotovega denarja, ki jih je nedvoumno ukradel. Uvedla se je preiskava.

× × ×

NAŠ PRESTOLONASLEDNIK V JUŽNO-VZHODNI GALICIJI IN V BUKOVINI.

Dunaj, 20. aprila. Iz vojnega častnikarskega stana se poroča: Med svojim obiskom naše vzhodne boje črte je došel nadvojvoda prestolonaslednik Karel Franc Jožef 19. t. m. na kolodvor v Kolomeji, kjer so se mu javili poveljniki tamonjske armadne skupine, okrajni komisar in vladni komisar. V spremstvu generala kavalerie barona pl. Pflanzera in njegovega generalnega štaba so se peljali v Črnovice, kjer so sprejeli nadvojvoda prestolonaslednika deželni predsednik grof Meran in deželni orožniški poveljnik polkovnik Fischer. Prestolonaslednik si je ogledal z zastavami okrašeno mesto. Ko je sprejel odposlaništva in je obiskal artiljerijsko postojanko, se je odpeljal nadvojvoda prestolonaslednik v Sadagoro, kjer si je ogledal neko kavalerijsko divizijo in je razdeljeval odlikovanja častnikom in vojakom. V Zastavi je bil predstavljen okrajni glavar, zastopstvo orožnikov in duhovščina. Ob povratku je večerjal prestolonaslednik pri nemškem poveljniku, generalu konjenice baronu Marschallu. Nadvojvoda prestolonaslednik je prenočil v železniškem vlaku in se je danes jutraj odpeljal z avtomobilom v Horodenko.

× × ×

LETALCI NA DELU.

Budimpešta, 20. aprila. »Magyar Ország« poroča iz Eperjesa: Ruski letalci se ponovno pojavljajo nad našo fronto. Tudi naši zrakoplovi letajo nad ruskimi postojankami. Z nekega zrakoplova je vršel pilot nadporočnik Janik, ki je ušel iz ruskega ujetništva, več bomb.

V okraje Ostrolenka in Čehanov so vrgli nemški letalci 180 bomb na enkrat.

RUSKI LETALCI NAPADLI INSTERBURG.

Insterbug, 20. aprila. Danes jutraj se je pojavil nad mestom ruski zrakoplov, ki je vršel štiri bombe. Škoda je neznatna. Ubite so bile tri osebe.

BOMBE NAD VARŠAVO.

Nemški letalci so zopet metali bombe v Varšavo. Več oseb je bilo ranjenih.

× × ×

GENERAL BOROVIČ O ČASOPISJU.

Dunaj, 20. aprila. V »Neue Freie Presse« objavlja Roda Roda razgovor z generalom pehote Borovičem, ki je izjavil: Veseli me, če se prepriča o zaupljivosti naših čet neprizadeta oseba. Časopisje je ravno tako bojno sredstvo kakor vsako drugo. Kdor gospodari častnikarskemu bojnemu sredstvu, je dolžan, da obvesti zaledje o zaupljivosti najsprednejših čet.

× × ×

NOVI LETNIKI ČRNE VOJSKE NA RUSKEM POKLICANI POD OROŽJE.

Petrograd, 20. aprila. (K. u.) »Rječ« poroča, da so letniki 1900.—1915. črne vojske, ki še niso služili, poklicani pod orožje.

× × ×

POMANJKANJE PREMOGA V PETROGRADU.

Petrograd, 20. aprila. (K. u.) Od dne 14. aprila je obrat na cestni železnici radi pomanjkanja premoega deloma ustavljen.

VSI JUDJE IZNANI IZ UPRAVNIH OZEMELJ GUBERNIJ RADOM IN KIELCE.

»Grazer Tagblatt« priobčuje: V gubernijah Radom in Kielce so izgnali vse judje in jih prepeljali v notranjo Rusijo.

Kdaj bodo vpoklicani novi črnovojniški letniki?

Budimpešta, 21. aprila. Članom ogrske narodne delavne stranke se je na merodajnem mestu zagotovilo, da novi črnovojniški letniki pod nobenim pogojem ne bodo vpoklicani pred mesecem septembrom.

Tebis Rusi izpraznili.

Petrograd, 20. aprila. Brzojavna agencija poroča: Ruske čete so začasno izpraznile Tebris, ker so došla močna sovražna ojačenja.

Rumunske priprave.

Milan, 20. aprila. Rumunska vlada je vpoklicala letnik 1896 pod orožje. Sestavili so tudi skupino gorske artiljerije. Moratorij je podaljšan za 4 mesece.

Položaj na Kitajskem, Japonskem in v Ameriki.

Kodanj, 20. aprila. »Ruski Invalid« poroča: Kitajska vlada je sprejela točke 29 do 36 japonskih zahtev. Sporazumno z Japonsko so ruske čete zasedle kitajsko mesto Kašgar.

Peking, 20. aprila. (Kor. ur.) »Reuter« poroča: Združene države so odposlale ameriškega poslanika v Peking, ki obvešča kitajsko vlado, da vztrajajo Združene države na tem, da se drže nekatere pogodbe, sklenjene med Združenimi državami in Kitajsko.

Curij, 20. aprila. Japonski mornariški minister napoveduje, da prične del japonskega brodovja sporazumno z zavezniki križariti.

Petrograd, 20. aprila. (Kor. urad.) »Rječ« poroča iz Irkutsk: V Šangaju so zborovali kitajski trgovci, ki so sklenili, da opuste trgovsko občevanje z Japonci in da hočejo najstrožje bojkotirati vse japonske banke, blago in finančna podjetja. Sklepu pripisujejo veliko važnost, ker grozi japonski trgovini in slede lahko najresnejše posledice.

Milan, 20. aprila. »Sera« poroča iz Pekina: Združene države so sporočile kitajski vladi, da ji morejo pri pogajanjih z Japonsko nuditi samo moralno pomoč. Istočasno se je izrazila želja, da naj Kitajska pokaže večjo popustljivost.

JAPONCI ZAPLENILI KITAJSKO ŽELEZNICO.

Petrograd, 21. aprila. Japonci so zaplenili železnico Šantung kot vojni plen.

JAPONCI V MEHIKI.

Rotterdam, 20. aprila. Londonski »Morningpost« poroča: V Veracruz sta se pripeljali dve japonski križarki in dve japonski topničarki.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Ponesrečeni francoski napadi.

Berlin, 20. aprila. Veliki glavni stan: V Champagni so napredovali naši napadi s podzemeljskimi napadi. V Argonih se je izjalovil neki francoski napad severovzhodno od Le Four de Paris. Med reama Maas in Mosel so bili artiljerijski boji živahni le na posameznih točkah. Neki francoski napad se je izjalovil pri Flireyju v našem ognju. V Croix des Carmes so vdrla naše čete, ko so razstrelile več utrjenih stražnic, v sovražno glavno postojanko in so zadale sovražniku močne izgube. V nekem boju prednjih straž vzhodno od Avricourta smo vzeli nazaj z navalom vas Embermenil, ki smo jo bili prej začasno izpraznili. V Vogezih na višinah Sillack severovzhodno od doline Metz se je izjalovil neki sovražni napad s težkimi izgubami za francoske planinske lovce. Pri nekem sunku na vrh Hartmannsweilerkopfa smo na severovzhodnem klancu pridobili nekaj sto metrov zemlje.

Najvišje vojno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.

Sobota zvečer: Pri Notre Dame de Lorette smo v noči od petka na soboto takoj ustavili tri protinapade, ki pa niso bili tako silni kakor oni v prošli noči. Naše čete so se na vzetih postojankah močno utrdile.

streljevala naša težka artiljerija jame pri Pasly-ju, kjer so bili skriti nemški vojaki. Več sledečih si eksplozij je dokaz, da so se nekatere udrele. V Champagni, severozapadno od Perthesa, so eksplodirale dve sovražne mine blizu naših strelskih jarkov in sovražnik je zasedel obe razpoki. Iz ene smo sovražnika takoj pregnali, drugo je pa obdržal. Nobenega dela naših strelskih jarkov ni dobil sovražnik v svoje roke. Ne daleč odtod, severno od Le Mesnil-a, smo odbili napad na našo naprej molečo črto. Okrog Woëvre topniški boj, zlasti v gozdu Mortmare. Pehotnega boja ni bilo ne včeraj, ne danes. V Vogezih smo dosegli znatne uspehe ob obeh straneh reke Fecht. Na severnem bregu smo vzeli zapadno pobočje Sillackerwasen-a (zapadno od Metzerala) in prodrli smo do soteske, ki vodi do reke; na južnem bregu so vzeli naši lovci po sijajno izpeljanem napadu vrh Schnepfenriethkopfa (1253 m), eno najvišjih točk gorovja, ki deli obe v Metzeralu se stikajoči dolini. Angleško letalo je spravilo pri Boesinghamu v Belgiji eno nemško na tla; letalo je padlo med naše črte; vodnik se je ubil, opazovalca smo ujeli. Naš vodilen zrakoplov je bombardiral kolodvor in letališče v Freiburgu.

Nedelja, 18. aprila.

Dan je bil razmeroma miren; večinoma artiljerijski boji in krajevne akcije infanterije. Pozno popoldne je sovražnik napadel naše jarke v St. Mare-gozdu; naša artiljerija je gladko ustavila bajoneten napad in je provzročila sovražniku resne izgube. V Champagni so morali Nemci severno od Perthesa izprazniti neko votlino, ki so jo še imeli v bližini naših jarkov. Spravili smo pred napadom do eksplozije eno mino in s tem vzeli sovražniku 60 m jarkov. V okolici Woëvre navadna kanonada. V Lotaringiji je sovražnik v okolici parroyskega gozda s šibkimi močmi podvzel več manjših napadov, posebno v bližini Buhresa Monacourta Ambermenila in St. Martina. Vse te napade smo z lahkoto odbili. V Alzaciji so Nemci trikrat brez uspeha naskočili naše strelske jarke na malem Reichsackerkopfu. Nasprotno pa smo mi napredovali na Schnepfenriethkopfu. Po sijajnem zasledovanju so naša letala spravila neko nemško letalo na tla. Letalo je padlo v sovražnikovo črto v Belgiji med Langbemarekom in Praschen-daele.

Nedelja ob 3. uri popoldne.

V Alzaciji je severovzhodno od Orbeya neki nemški bataljon napadel naše postojanke. Napad je bil pripravljen z ljutim obstreljevanjem. Napad smo odbili. Sovražnik je pred našimi jarki pustil mnogo mrtvih. Ujeli smo 40 mož. Belgijsko letalo je pri Roulersu zbrlo na tla nemško letalo. Ravnotam je francosko zračno brodoge z uspehom obstreljevalo nemško letališče.

Francoska ofenziva.

Basel, 18. aprila. (W. T. B.) Kakor poroča »Pays« so Francozi sinoči začeli na črti Pfeffershausen—Sept z ofenzivo. Napad v okolici Larga se ni posrečil.

Ruski general Kaulbars v Belfortu.

Genf, 20. aprila. Ruski general Kaulbars je obiskal Belfort in si ogledal tamonjske utrdbe.

Sovražni letalec metal bombe na Kandern.

Müllheim, 20. aprila. (Kor. ur.) Včeraj ob deseti dopoldne je vršel na mesto Kandern, kjer ni nobene posadke, neki letalec pet bomb. Ena bomba je padla na neko polje, štiri pa na neko šolo. Učenci so bežali večinoma v šolo; en otrok je bil ubit, drugi težko ranjeni; več drugih je bilo lahko ranjenih. Tudi nad Lörachom je včeraj dopoldne neki letalec vršel šest bomb, ki so razpočile pri kolodvoru. Ubit je bil neki otrok; nekemu mlademu možu je bila odtrgana roka. Deloma težko, deloma lahko so bile ranjene še tri osebe.

Angleži v strahu.

Rotterdam, 21. aprila. Angleški listi se boje novega nemškega zrakoplovnega napada na Angleško.

Francoske in belgijske prostovoljke.

Milan, 20. aprila. »Corriere della Sera« je te dni poročal iz Pariza, da je angleška »Lepa brigada«, ki jo je zadnje dni lord Kitchener dovolil poslati na evropsko celino, našla odmev in posnemanje na Francoskem. Gospa Arnaud je pričela nabirati francoske in belgijske prostovoljke. Zboru prostovoljk se dan za dnevom priključa veliko število francoskih in belgijskih gospa in gospic. Ženski prostovoljni zbor se bo delil v tri oddelke: eden bo nadomeščal po uradih moške, ki so sposobni za bojišče; drugi prevzame v svojo skrb vojne avtomobile; tretji, ki pride tik do bojne črte, bo, ako treba oborožen in bo vršil službo spremstva.

Genadijev — poslanik v Parizu.

»N. Fr. Presse« poroča iz Sofije, da pojde Genadijev kot bolgarski poslanik v Pariz. Tamošnji sedanji poslanik Stanciov

Francosko prodiranje v zgornji Alzaciji.
Basel, 20. aprila. »Pays« poroča: Francozi so pričeli prodirati na bojni črti Pfetterhausen-Sept. Napad se je izjalovil o okolici Larga.

Angleži zasedli Keetmanshoop.
London, 20. aprila. (Kor. ur.) Reuterjev urad poroča uradno iz Capstadta, da so Angleži zasedli Keetmanshoop.

Nemški letalci nad Amiensom.
Milan, 20. aprila. Tukajšnji listi poročajo iz Pariza: Neki nemški »Golob« je 16. t. m. metel bombe na Amiens. Bombe so padle v bližino katedrale in eksplodirale. Deset oseb je bilo deloma ubitih, deloma poškodovanih. Na poslopih je bilo le malo škode. Ravno ta dan je neki nemški letalec preletel Gerazdner v Vogezih in vrget štiri bombe, ki pa niso napravile nobene škode.

K letalskemu napadu na Lörrach.
Basel, 20. aprila. (Kor. ur.) K letalskemu napadu na Lörrach poroča »Nationalzeitung«: Poškodovana sta bila dva otroka od katerih je eden umrl. Tudi neka ženska je bila ranjena, a ne smrtonosno. V švicarski tovarni za svilo je prebilo leseno streho. 3 bombe so padle na otroško igrališče, a niso napravile nobene škode. Zračni pritisk je bil tako močan, da so v okolici popokale vse šipe v oknih. Ena bomba je v neki delavnici za umetno kličarstvo nekemu vajencu popolnoma odtrgala roko. Kosce razletele bombe so našli celo 80 m daleč proč. Prebivalstvo je bilo zelo presenečeno, a ni zgubilo glave. Ubogalo je navodila županstva in takoj iskalo varstva po kletih. Razpoloženje proti Franciji, ki je bilo dozaj še vedno zmerno in mirno, se je izpremenilo v ogorčen bes. Kaj so nameravali letalci z napadom na Lörrach, je popolnoma nerazumljivo. Nahaja se ondi samo vojna bolnišnica in okrajno poveljstvo.

Francoski general ponesrečil na avtomobilni vožnji.
Pariz, 20. aprila. (Kor. ur.) »New York Herald« poroča: Avtomobil generala Jaquin je pri Taradeau trčil z nekim drugim avtomobilom. General je bil težko poškodovan.

Boji na Kavkazu.

»Frankfurter Zeitung« prinaša rusko uradno poročilo:
Petrograd, 18. aprila. Generalni štab kavkaške armade poroča: V smeri proti obali se je 15. t. m. nadaljevalo streljanje iz topov in pušk. V smeri proti Olty neznanatni spopadi naših poizvedovalnih čet s turško pehoto. Drugje nobenih izprememb.

Petrograd, 18. aprila. V ozemlju ob morju se je nadaljeval boj s topom in puško. Drugje nobene izpremembe.

Carigrad, 20. aprila. (K. u.) Zanesljive vesti iz Erzeruma poročajo, da so Rusi pet dni napadali južno od Artudine ležeče postojanke, pa so bili s težkimi izgubami odbiti.

Pri Port Saidu pričakujejo Angleži turški napad.

Genf, 20. aprila. Iz Kaira se poroča, da je Suezki prekop zdaj v celi svoji dolžini utrjen. Obrambne čete so primeroma slabe. Ne zdi se nemogoče, da lahko Turki dosežejo uspeh. Zdj se pričakuje nov napad v bližini Port Saida. Zjutraj po Veliki noči so tja odposlali vse vojake, ki so jih mogli pogrešati v Kairu. Premestili so čete pač tudi glede na nemire med Avstralci v Kairu, v katerih je bilo ubitih 26 upornikov. Ni res, da bi bilo več Turkov med prvim napadom za prekop ušlo, pač je pa ušlo veliko Indijcev. V Kairu so zelo pobiti. Arabci so mirni. Sodi se, da vohuni v mestu nad 300 ogleduhov.

Angleži proti postopanju nemških podmorskih čolnov.

London, 20. aprila. (Kor. ur.) Admiralita objavlja naslednji komunikat: Nemški podmorski čoln, ki je potopil ribiški parnik »Vanila«, je pregnal ribiški parnik »Fermo«, ko je le-ta hotel rešiti posadko potopljenega parnika. Posledica tega je bila, da je mnogo mož posadke »Vanile« utonilo. Ta moritev ribičev brez vojaškega vzroka naši pozornosti ne bo ubežala. To je drugi umor tekom enega tedna. Te dogodke si moramo dobro zapomniti.

Iz ogrskega državnega zbora.

ZBOROVANJA ODSEKOV OGRSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Budimpešta, 21. aprila. (K. u.) Upravni odsek državnega zbora je sprejel predloge o izjemnem podaljšanju državnega zbora, nadalje poročila notranjega ministrstva o koncesiji združenih avstrijskih

odvetju koncesije Cunartovi družbi kakor tudi več manj važnih predlog. Brambni odsek je po meritoričnih pojasnilih honvednega ministra barona Hazaija sprejel zakonski načrt o izpolnitvi ogrske črne vojske in o dopolnitvi galiških in bukovinskih čet za čas vojske. Justični odsek je zboroval popolne. Soglasno so sprejeli zakonski načrt o izpremembi tiskovne postave, po katerem se rok za založitev kavcij obstoječim listom podaljša za tri leta. Razpravljali in sprejeli so nato predlogo o materielni odgovornosti izdajalcev domovine, po kateri zapade državi celo premoženje tistih državljanov, ki med vojsko podpirajo sovražnika z vohunostjo, orožjem ali na kak drug način ali če na kak drug protipostaven način pobegnejo v sovražnikovo deželo. Sprejeli so tudi predlogo o izpolnitvi postave glede na izjemne odredbe v slučajih vojske. Končno so se posvetovali o zakonskem predlogu glede na kaznovanje nerednosti ob dobavah za armado.

HRVATI IN OGRJI.

Budimpešta, 20. aprila. (Kor. urad.) V krogih hrvatskih poslancev se je želelo, naj bi se hrvatski bančni in denarni zavodi v okviru zakonskega načrta o centralni denarnih zavodov posebej obravnavali. Zastopniki hrvatskih poslancev so tozadevno že minuli teden posredovali pri ministrskem predsedniku grofu Tiszi in pri finančnem ministru dr. pl. Teleszkyju, ki sta obljubila, da dobrohotno proučita željo. Danes opoldne so se zbrali hrvatski državni poslanci na konferenco, ki se jo je udeležil tudi ban baron Skerlec. Sklenili so izraziti željo v konkretni obliki, da se doseže temelj za sporazum z ogrsko vlado.

OGRSKA OPOZICIJA.

Budimpešta, 20. aprila. (K. u.) V konferenci narodne delavne stranke je izjavil grof Tisza, da soglašajo s predlogom nekega vodilnega politika, naj se za posvetovanje o predlogih, ki so v zvezi z vojsko, sestavi poseben odsek, da se tudi opozicija lahko udeležuje razprav. Vendar je pa ministrski predsednik dobil danes pred sejo obvestilo, da opozicija ni sprejela tega predloga. Tisza je poudarjal, da je prepričan, da bo opozicija, ki je podala že toliko zgledov domoljubja, vršila tudi svojo politično dolžnost.

Iz vojne.

Zasluzen topničarski poročnik.

V težkih bojih pri Starem Samboru je bil poročnik Edvard Vrečar od 10. topničarskega polka z dvema topovoma dodeljen neki pehotni brigadi, ki se je obdržala na svoji postojanki celih deset dni proti veliki premoči sovražnikov. Za to je imela nama artiljerijska sila, ki se je tekom boja zvišala na šest topov, prav posebno zaslugo. Poročnik Vrečar je znal topove tako spretno razpostaviti in je svoj ogenj vzdrževal s tako silo in vztrajnostjo, da so Rusi domnevali veliko večjo artiljerijsko silo, nego je bila v resnici. Brigadni poveljnik je podal o mladen častniku častno izpričevalo, da tudi v najtežjem sovražnem šrapnel-skem ognju ni nikdar izgubil hladnokrvnosti ter je dajal svojemu moštvu vedno zgled hrabrosti in nezlomljive vstrajnosti. Posebna njegova zasluga je bila, da je znal izgube med svojimi topničarji vedno zopet hitro izpopolniti z inženieristi, ki jih je brž praktično poučil in tako dosegel, da baterija kljub kritičnemu položaju za hip ni omejila svojega polnega delovanja. Za izvršno vodstvo svojega orožja je bil poročnik Vrečar odlikovan z bronasto vojaško svetinjo za zasluge na traku vojaškega zasluznega križca.

Beg ulanskega desetnika iz ruskega ujetništva.

Znamenje izbornega duha, ki prevaja naše čete, so čimdalje bolj množiči se slučajni, ko ujeti vojaki porabijo prvo priliko, da kljub vsem nevarnostim in težavam pobegnejo nazaj k svojim četam. Zgodba vsakega takega bega predstavlja dolgo verigo pustolovstev, pomanjkanja in vsakovrstnih drugih težav in nevarnosti ter dokazuje nezlomljivo voljo in neomajano zvestobo do domovinske zastave. V naslednjem bodi podan kratek opis, kako se je rešil iz ruskega ujetništva desetnik Štefan Pavlič od 12. ulanskega polka. Ko je Pavlič nekoč jeznil s pomembnim poveljem k svojem oddelku, ga je naenkrat obdala in zajela 15 mož broječa kozaska patrola. Predno so ga kozaki mogli prijeti, je požrl izročeno mu povelje. Sovražniki so Pavliča zvezali, mu povelje odvzeli, nato pa ga z dvema

ujetniki vred prepeljali k ruskemu armadnemu poveljstvu v Tarnow. Tam so ga strogo zaslišavali. Izpraševal ga je o razmerah v avstro-ogrski armadi neki general v najčistejši hrvaščini. Ko je prebil nekaj časa v Tarnowu, so ga z večjim transportom ujetnikov odpravili v Dembico. Ves čas svojega ujetništva je prežal na ugoden trenutek, da bi ubežal. Ta priložnost se mu je nudila na kolodvoru v Dembici. Zapazil je bil trenutek, ko je bilo rusko spremljevalno moštvo zaposleno z nečem drugim, ter se hitro zmazal. Skril se je najprej v bližnji hiši, kjer je kasneje iztaknil tudi ciljno bleko. Le-to je oblekel čez svojo ulansko uniformo in se podal na težavno in nevarno pot k svojem polku. Na vsakem koraku so ga ustavljali ruski vojaki in ga večkrat kot sumljivega tudi preganjali. Po mnogovrstnih težavah in pomanjkanju in vsak hip v nevarnosti, da ga kot špijona obesijo, mu je končno uspelo priti v Duklo. Pred sabo je imel še najtežji del poti. Kot navaden popotnik je skušal priti mimo južno od kraja razpostavljenih ruskih prednjih straž. Najprej so ga kratko zavrtili, nato pa začeli sumiti in šli za njim, da bi ga prijel. Pavlič je sklenil sedaj vse tvegati. Udril je v neko močno zasedeno vas, uplenil kozaskega konja, se pogljal nanj in drzno jeznil skozi ruske prednje straže, dokler ni prišel do naših čet. Po dolgem iskanju se mu je posrečilo najti lastni polk, potem ko je prebil skoraj mesec dni v ruskem ujetništvu. Desetnik Pavlič je bil za ta dokaz zvestobe odlikovan s srebrno hrabrostno svetinjo 2. razreda.

Tudi koča ne varje pred kroglo.

Iz Szekelyvarhelyja nam piše slovenski vojak z dne 4. aprila: 1. t. m. nas je prišlo semkaj z vlakom 300 ranjencev in bolnikov, največ pa takih, ki so jim zmrzile noge. To je huda reč. Med vsemi sem jaz edini Slovenec, drugi so Mažari, Hrvati, Čehi, Poljaki in drugi. Na naših postojankah smo imeli snega do trebuha. Pred sovražnimi krogli smo bili v koči nismo bili varni. Neki moj tovariš je šel v bližnjo kočo kavo kuhat. Na potu se mu ni nič zgodilo, ko je bil pa nekaj časa v koči, je naenkrat prihitel ven in si tiščal prsi: Zadel ga je krogla. V bodoče je vsak leže kuhal kavo.

Ali ste že kupili srečko „Slovenske Straže“? Kupite takoj! Srečka samo 1 Kr.

PRIJET NAPADALEC.

Bukarešt, 20. aprila. (K. u.) Slugo Jan Dumitrescu, ki je napadel bivšega glavneoa gledališkega ravnatelja Aleksandra Davila, so zaprli. Svoje dejanje priznava. Davilovo stanje je nevarno. Operirali so ga na glavi.

Ljubljanske novice.

Ij Krušne karte. Od 25. aprila dalje bo v Ljubljani mogoče dobivati kruh in moko samo s takozvanimi krušnimi izkaznicami. Te krušne karte — ki niso nakaznice za brezplačno dobavo kruha in moke, — se bodo dobivale dne 22. in 23. aprila, in sicer se bodo izdajale prvi dan lastnikom gospodinjstva, oziroma njih namestnikom (ne pa poslom), ki se pišejo z začetno črko A do L, drugi dan pa onim, ki se pišejo z začetnico M do Ž. Urađovalo se bo oba dneva od 8. zjutraj do 1. popoldne in od 3. popoldne do 7. ure zvečer. Podrobnosti o pomenu teh krušnih kart in delokrogu krušnih komisij so razvidne iz lepakov, na kar občinstvo s poudarkom opozarjamo.

Ij Iz tajne seje ljubljanskega občinskega sveta. Ustanovo za deklislo balo v znesku 200 K dobi Angela Pristav. — Praktikant Mestne hranilnice Milan Sterlekar je bil imenovan za asistenta v VII. činovnem razredu s 1. aprilom 1915. — Komisarju g. Franu Govekarju je podeljen naslov nadkomisarja. — Od učiteljstva na liceju se pomaknejo z dnem 1. januarja 1915: Janko Mlaker v IX. plačilni razred, Albert Sič v VIII. in Marija Wessner v VIII. plačilni razred. Učiteljica Cirila Pleško je dobila dopust do konca šolskega leta.

Ij Ujetniki iz Przemysla. Svojemu sva-ku obč. svetniku Kavčiču je pisal g. Josip Hauptmann, sin tvorničarja g. Adolfa Hauptmanna, da se že več tednov vozi v rusko ujetništvo. Bil je pri topničarjih v Przemyslu. — Poročnik topničarskega polka, ki se je boril v Przemyslu, Anton Pavlič, je pisal iz ruskega ujetništva.

Ij Novi ranjenci v Ljubljani. Danes zjutraj ob 6. uri 40 minut se je pripeljal v Ljubljano 322 ranjencev s karpatskega bojišča. Med njimi sta se nahajala tudi dva častnika in dva umobolna vojaka. Težko ranjene so odpeljali v Leonišče, ostale pa v novo pehotno vojašnico. Ob sprejemu in prevzetju ranjencev so bili navzoči sledeči gospodje: nadstabin zdravnik dr. Gedliger, deželno vlado in Rdeči križ.

zastopali dr. Polc, veleposestnik Kosler in oficijal Jagodic. Ljubljansko gasilno in reševalno društvo je, kakor vedno, pod vodstvom g. posl. Turka in vežbalca Daxa hitro in v najlepšem redu izvedlo prevoz ranjencev.

Ij Nepričakovano se je oglašil iz ruskega ujetništva Ljubljčan Adolf Mikusch. Nahaja se v mestu Orenburg v podnožju uralskega gorovja.

Ij Ukradeni je bilo včeraj na učiteljsko nekemu dijaku kolo. Kolo je črno barvano in ima znamenje Guricke. Ako je komu kaj o tem znano, naj sporoči državni policiji.

Dnevne novice.

+ Cesar je zaslial dne 20. t. m. dopoldne v avdienci zunanjega ministra barona Buriana.

+ Iz politične deželne službe. C. kr. okrajni komisar Rajmund Svetek je premeščen od okrajnega glavarstva v Logatec k okrajnemu glavarstvu v Črnomelj, deželnovladni koncipist Ljudevik Pinkawa od glavarstva v Radovljici k glavarstvu v Logatec in deželnovladni konceptni praktikant dr. Karol Tekavčič od glavarstva v Črnomlju k glavarstvu v Kranju.

+ Odlikovanja pri 97. pešpolku: Srebrno hrabrostno svetinjo 1. vrste sta dobila: Praporščak A. Prokop in četovodja Ciril Grčon. — Srebrno hrabrostno svetinjo 2. vrste so dobili: Praporščak A. Krivic, kadeta E. Popp in E. Deutsch, četovodji B. Belcz in G. Božič, desetniki A. Salvagno, J. Zidarič in J. Čoršič, infanteristi J. Savarin, M. Linz in J. Jurca. — Bronasto hrabrostno svetinjo so dobili: narednika A. Zadkovič in E. Šepič, četovodje M. Prodan, J. Premc, J. Raspor, J. Zuzzi in J. Christian, desetniki M. Loser, J. Krainz in J. Kovačič, poddesetnik J. Mizzan, infanteristi R. Rupp, A. Saksida, J. Barich, E. Tifak, J. Jelen, K. Rohreger, J. Tabris, J. Vock, P. Trampuš, A. Urbančič, R. Golec, A. Komel in J. Markuca.

— Čevljarska zadruga v Mirnu pri Gorici je sprejeta pod državno varstvo. S tem je zagotovljeno nemoteno in neskrčeno nadaljevanje obrata, dokler bo treba kriti potrebe vojne uprave. V soboto so se izvršile dotične formalnosti. Vojna uprava je zadrugi izrekla svoje popolno zaupanje. Zadruga ima zaposlenih 300 delavcev in izdela na dan 800 parov vojaških čevljev. Dobila je te dni še nov modern motor za 12 konjskih sil. Zadrugo je ustanovil in jo po velikih žrtvah privedel do te lepe stopnje bivši mirenški župnik, sedaj dekan tolminski in deželni poslanec vlč. g. Ivan Rojec. Zato pa se je ljudstvo v soboto s solzami v očeh poslovilo od svojega dobrotnika.

— Odlikovanje. Četovodja in načelnik oddelka strojnih pušk pri 26. domobranskem pešpolku, Slovenec Ferdo Knaplež, je bil na severnem bojišču odlikovan s srebrno svetinjo drugega razreda.

— »Tagespost« obsojena. Dne 13. t. m. se je vršila v Gradcu obravnava zoper odgovornega urednika graške »Tagespost« g. Alfonza Castelliza v tožbi, ki jo je dvignil že meseca oktobra lanskega leta g. dr. Janko Brejč. Odgovorni urednik Castelliz je bil obsojen v smislu obtožbe, in sicer v denarno globo 100 K. Tekom 14 dni po pravomočni sodbi se mora obsodba z vzroki vred objaviti na prvi strani »Tagespost«. Obe stranki ste vložili priziv, tožitelj zavoli preizkus odmerjene kazni.

— Celjski policijski pes izsledil roparskega morilca. Ponoči od 16. na 17. t. m. so našli v Preslo Dolu pri Sevnici v zidnici s sekiro ubitega 76letnega posestnika Mihaela Grada. Morilec je vzel Gradu 1000 kron. Policija je sumila umora rajnikove sorodnike, ki so Grada sovražili. Sorodnike so zbrali in policijski pes »Afra«, last orožniških stražmojstrov bratov Goriup v Celju je, ko je obvohal zidnico, obvohal tudi sorodnike in renčal nad svakom ubitega, Francom Košarjem, ki je bil tako presenečen, da je pripoznal roparski umor. Košarja so zaprli.

— Podraženi klobuki. Z Dunaja se poroča, da so povišali cene klobukom za 10 do 15 odstotkov. Izjavlja se, da se klobuki še bolj podražijo, ker se je podražila klobučevina.

— Podpora materam. C. kr. korespondenčni urad poroča, da je naročilo notranje ministrstvo političnim deželnim oblastem, naj v slučaju potrebe podpirajo porodnice, katerih možje se nahajajo v vojski iz sredstev vojnega pomožnega zaklada.

+ Nekaj o pesniku Roseggerju. Tržaška »Edinost« piše: Kakor znano, si je nedavno umrl linški škof Hittmair nakopal hudo bolezen povodom svojih obiskov v taboru vojnih ujetnikov, ki jih je — ne meneč se za njihovo vero ali narodnost — tolažil ljubeznjivo in resnično krščanskim usmiljenjem. Nalezal se je torej boleznijo, ki ga je položila v prerani grob, pri vršenju najplemenitejšega in najvzvišenejšega samaritanskega dela. Zato so tudi vsi, ki plemenito čutiljo, z globokim ganotjem in najvišjim spoštovanjem govorili in

pisali o smrti Hittmairja. Vsi — naj so politični somišljeniki ali nasprotniki — so klanjali glavo pred spominom tega moža. Sedaj pa čujmo, kako tisti znani Rosegger, ki je celo stezal roko po Nobelovi nagradi, piše o pokojnem cerkvenem dostojanstveniku! Obdolžuje ga, da mu je bilo le za reklamo za svojo osebo. V svojem »Heimgarten« piše namreč: »Norosti so to! Čemu hodi v bolniške barake ujetih Srbov in Rusov! K ljudem, obolelim na pegastem tifusu, kjer niti njihovega jezika ne razume! Gola objestnost — neopravičljiva. Kakor da bi moral gospod Bog radi enega škofa delati čudeže!« Kar je torej pri drugih ljudeh, ki se ne pišejo za Roseggerjeve vrste, je najgloblje spoštovanje, najresničnejše sočutje in najvišje spoštovanje, to daje Roseggerju povoda, da smeši in žali spomin plemenitega človeka. In ta Rosegger — ponavljamo — je stezal roko po Nobelovi nagradi, namenjeni — velikim duhovom med narodi! In bilo je ljudi, ki so bili silno razjarjeni, ker je roka ostala — prazna. Je pač ljudi Roseggerjeve vrste, ki utegnejo imeti veliko inteligenco uma, nedostaja jim pa popolna inteligenca — srca.

— **Sodna obravnava proti dr. Drinkoviću** se bo vršila dne 5. maja pred okrajnim sodiščem v Šibeniku.

— **Na Dunaj** je došel prvi transport ogrske koruze.

— **Umrli** je v Ogulinu poslanec hrvatskega sabora Giga Jović.

— **Sreča.** Gališka industrijska banka v Lvovu je obvestila nekega mladega jurista, ki je pobegnil v Avstrijo, da je zadel na tam kupljeno srečko razredne loterije 90.000 K.

— **Za aprovizacijo Trsta in okolice z ribami.** Na tržaškem namestništvu se je te dni vršilo posvetovanje vseh poklicanih faktorjev, kako Trstu in okolici v sedanjih dneh preskrbeti rib v zadostni množini. Po daljši razpravi se je med drugim sprejel predlog, da naj se posreduje pri vladi, da bodo dobili k vojakom vpoklicani ribiči začasni dopust, kakor so ga dobili kmečki posestniki in delavci. Dalje naj se skuša doseči, da bi tovarne za konzerviranje rib kolikor mogoče omejile svoje obrate, da bi prišlo na trg več cenih svežih rib (sardel). Sistemizira naj se prodaja rib in urede cene. Končno se je sklenilo imenovati odbor, ki naj čimprej izdela natančne predloge, ki imajo služiti na pristojnih mestih kot temelj odredbam, ki se bodo potem takoj ukrenile.

— **Zbiranje kovin v Mariboru.** Mariborski magistrat je dovolil, da smejo šolarji zbirati kovine za vojaške potrebe. Zbiranje je določeno za ponedeljek, dne 26. aprila.

— **V Mariboru se nahaja sedaj dvoje kino-gledališč.** Prvo ima vdova gospa dr. Gustinova, drugo pa mesto Maribor. Prvo je v dvorani hotela »Stadt Wien« blizu kolodvora, drugo (novejše) pa v kazini in je sedaj oddano nekemu Židu. Obe gledališči konkurirata med seboj na zelo obiskuren način. Predstave so take, da jih vodstvo gledališča že samo dovolj karakterizira, ko pravi na plakatih pri posameznih predstavah: »To ni za otroke!« Z neslanimi in nečednimi prizori skušata gledališči dobiti dovolj obiskovalcev.

— **40 vagonov turške tržaški občini** je nakazal osrednji zavod za prodajo žita v vojni.

— **700 vagonov konoplje** je dovolila izvoziti Italija.

— **Ubegli Tolstoj zopet prijet.** Svoječasno smo poročali, da je iz češkega ujetniškega tabora pobegnil grof Mihael Tolstoj s svojimi prijatelji. Sedaj so jih prijeli v nekem hrvaškem gozdu in prepeljali nazaj v ujetniški tabor.

— **Samoumor 18letnega dekleta.** Dne 18. t. m. se je v Krmini zastrupila 18letna Zelmira Munin. Izpila je stekleničico karbolne kisline, ki jo je kupila v Italiji. Prepeljali so jo v bolnišnico, kjer so ji izprali želodec, vendar pa je kmalu umrla. Svoj čin je izvršila radi nesrečne ljubezni.

— **Najvišje cene kruhu v Berlinu.** V Berlinu so določili najvišje cene kruhu in sicer za 2 kg rženega kruha 85 fenigov.

— **Zaprl** so v Pardubicah na ukaz vojaške oblasti lastnika tovarne za čevlje, juda I. Löwita — ker je goljufal pri dobavi čevljev za vojaštvo.

— **Vojaški begun.** V Celje so pripeljali Vladimirja Vrečkota, ki je pobegnil od svojega vojaškega oddelka in katerega so prijeli v Reki. Vrečko je bil obsojen na 30 dni zapor, po prestani kazni bo moral takoj na bojišče.

— **Za mesec majnik** priporoča prodajalca »Kat. tiskovnega društva« (H. Ničman) krasne Marijine »Šmarnice«, in sicer: »Marija, naša najboljša mati«, sestavil J. M. Seigerschmid. K 1:10. — »Mati dobrega sveta«, sestavil A. Žgur. K 1:80. — »Cvetlice«, posvečene Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Srca, sestavil J. Dolenc. K 1:80. — Po pošti 20 vinarjev več.

Zanimiv slučaj ovadbe. Proti koncu septembra l. l. so v cerkvi usmiljenih bratov v Prostejevu (Moravsko) pri vojni maši peli cesarsko pesem. Ob prvih zvokih pe-

smi se je soproga dr. Skrach dvignila in zapustila cerkev. V cerkvi navzoči dr. Friderik Poleschensky je povedal ta dogodek okrajnemu glavarju, meneč, da je šlo tu za demonstracijo. Okrajni glavar je naložil brožnikom, naj preiskujejo stvar, pri čemer je gospa Skrach naglašala, da je le zato odšla iz cerkve, ker jej je bilo slabo. In res so bile uradne poizvedbe ustavljene, nakar je gospa Skrach radi navedene in še neke druge nadaljnje pripombe vložila proti Polenschkemu tožbo radi žaljenja na časti. Okrajno sodišče v Prostejevu je tudi res obsodilo obtoženca, ali okrožno sodišče v Olomucu je obsodbo prve instance razveljavilo. Na vsak način pa govori tudi ta slučaj, kako naj bi bili ljudje previdnejši z obdolžitvami in ovadbami.

— **Kuharske tečaje za vojaške** je prirejalo Lettejevo društvo v Berlinu že od začetka oktobra lanskega leta. Namen tečajem je bil, pokazati vojakom, kako se dá na bojišču hitro pripraviti priproste, a tečne jedi, zlasti tudi lahke juhe za bolnike. Uspeh teh tečajev je bil tako blagodejen, da je nemško trgovsko ministrstvo v sporazumu z vojnimi ministrstvom sklenilo, da se bodo uvedli taki vojaški kuharski tečaji na vseh gospodinskih šolah v garnizijskih mestih. In sicer bodo šole in njihove učne sile vodile te tečaje popolnoma brezplačno.

Nemci proti geslu »Gott strafe die Engländer!« »Nordd. Allg. Ztg.« opozarja nemške trgovce, naj svojih pošiljatev na nevtralne trdnice in posameznike ne opremijo s psovki proti sovražnim narodom (Gott strafe die Engländer). Tudi drugi resni nemški listi označujejo tako postopanje nemških trgovcev kot »breztaktno zlorabo besede »Gott strafe die Engländer«, ki je kakor kuga napadla tudi ljudi, ki jim sicer ne manjka dobrega okusa«. (»Die Hilfe« št. 9.)

Boj za Carigrad.

NA POTU PROTI DARDANELAM.

Atene, 20. aprila. »Estia« poroča, da je v nedeljo odplulo iz Aleksandrije 63 parnikov z zavezniškimi četami. Pričakuje se nove akcije proti Dardanelam.

TURŠKO URADNO POROČILO.

K zadnjim napadom na Dardanele. — Dve zadeti ladji sta se potopili.

Carigrad, 20. aprila. (Kor. ur.) Agence Telegraph. Milli poroča: Glavni stan nazonja: Posledobno smo se prepričali, da so bili med šestimi sovražnimi torpedovkami, ki so bile v predvečerajšnji noči pozikule priti v dardanelsko ožino, tudi štiri iskalci min in da sta se obe sovražni ladji, ki smo jih obstreljevali in zadeli, kakor smo že poročali, v ožini potopili. Samo vladajoči temi je bilo pripisati, da nismo mogli razločevati, ali sta bili potopljene ladji torpedovki ali pa iskalca min.

Z drugih bojišč ni nič posebnega poročati.

VIŠJI POVELJNIK DARDANELSKEGA NAPADALNEGA BRODOVJA UBIT ALI TEŽKO RANJEN.

Kodanj, 19. aprila. Višji poveljnik angleško-francoskega brodogoja pred Dardanelami, podadmiral Gardon, je bil dne 14. marca ubit ali pa nevarno ranjen. To se poroča z verodostojne strani, ki se je znala izogniti cenzuri. Angleška admirali-teta je javno proglasila, da je nadomestil podadmirala konteradmiral de Robick. Tej izjavi ne verujejo, ker je Gardon eden najspodobnejših častnikov, ki mu na Angleškem jako zaupajo.

TURŠKE PRIPRAVE PRI ODRINU.

Sofija, 20. aprila. Turki se skrbno zadnji čas pripravljajo pri Odrinu. Talaat bej je obiskal odrinskega valija kakor tudi poveljnika druge turške armade Veli pašo, ki je znan po obrambi Janine. Turške priprave niso naperjene toliko proti Bolgariji, kolikor proti Rusom. Dejstvo je, da se v Bolgariji pojavljajo znaki podjetij proti Odrinu, a dvomi se, če jih tudi izvedejo. Trojni sporazum je namreč nastopal zadnje tedne določnejše in jasnejše. Načrt trojnega sporazuma je prozoren in meri na to, da ugodijo željam Bolgarije.

Italija.

Popis tujcev v Italiji.

Italijanska vlada je zapovedala okrajnim oblastem, da popišejo vse tujce, ki se nahajajo na njihovem ozemlju, a ravno tako da popišejo tudi vse častnike, ki imajo žene tuje narodnosti.

× × ×

STARI IN NOVI GENERALI V ITALIJI.

Rim, 20. aprila. Kralj je upokojil 9 starih in imenoval 24 mladih generalov.

ZA ITALIJANSKO ZRAČNO BRODOVJE.

Rim, 20. aprila. Te dni je poslanec Pavia, predsednik društva za nabiranje narodnih prispevkov za zračno brodogojstvo, ročil finančnemu ministrstvu 1.775.000 lir.

Skupaj je bilo doslej nabranih v to svrhu 3.680.150 lir. Pričakovati je še prispevkov v znesku 200.000 lir.

Angleški rudarji sklenili štrajkati, ako se jim ne ugodí.

Kodanj, 20. aprila. (Kor. ur.) »National Tidende« poroča iz Londona: Angleški rudarji so danes sklenili začeti štrajk v slučaju, da se njihova zahteva, da se jim prizna 20 odstotna odškodnina ne izpolni. Poročilo je med posestniki rudnikov učinkovalo kakor bomba. Izjavili so, da je štrajk nemogoč, ker britansko brodogojstvo brez premoga ni sposobno za akcije. Rudarji naglašajo, da rudniške uprave izredno mnogo zaslužijo, tako da je ponudena 10 odstotna odškodnina veliko premajhna. Odlični voditelji delavcev izjavlja, da brodogojstvo ne more pogrešati rudarjev. Od začetka vojne je admiraliteta naročila 15 milijonov ton premoga, ki se imajo dobaviti tekom enega leta, proti pol milijona ton v navadnih časih. Delavski voditelj je grozil z resnimi zapletljivi, ako bi se lastniki ne udali.

Razna poročila.

OSEM ANGLEŠKIH RIBIŠKIH PARNIKOV POTOPLJENIH.

Rotterdam, 20. aprila. »Courant« poroča iz Londona: Uradno se proglašja, da je izgubljenih tistih osem ribiških parnikov iz Grimsbeya, ki jih v Kanalu že od 6. aprila pogrešajo.

BOJI V NEMŠKI JUŽNOVZHODNI AFRIKI.

Kapstadt, 20. aprila. »Reuter« poroča: Čete južnoafriške unije so zasedle v nedeljo Serheim, železniško križišče v nemški južnovzhodni Afriki.

NAPAD UMOBOLNEGA NA RUMUNSKO KRALJICO.

Galac, 20. aprila. Rumunsko kraljico Marijo, ki je te dni obiskala razne zavode v Bukareštu, je v neki delavnici za manj nevarne umobolne napadel norec, ki je kraljico objel in jo hotel poljubiti. Kraljica se je kriče branila in je omedlela. Norec jo je tako trdno držal, da je moralo nastopiti deset strežnikov, da so kraljico oprostili.

POVIŠANE CENE TISKOVINAM.

Lipso, 20. aprila. Zveza tiskarnarjev je sklenila povišati cene tiskovinam za 10 odstotkov.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sožalja ob priliki bridke izgube naše ljubljene matere, gospe

Marije Poženel

nadučiljeve vdove

izrekamo vsem našo iskreno zahvalo. Posebno pa se še zahvaljujemo preč. duhovščini, g. županu Franc Zupančiču, predsed. krajn. šol. sveta g. Jan. Mihelčiču, cenj. učitelstvu, gg. orožnikom, ter pevcem za gniljivo petje, in darovalcem krasnih vencev.

Dolsko, 21. aprila 1915.

863 Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki so nam došli povodom bolezni in smrti naše srčno ljubljenе soproge, matere in sestre, gospe

Antonije Breskvar, roj. Tepina

izrekamo vsem našo globoko zahvalo.

Posebna hvala pa bodi blagorodnima gospema Alojziji Tratnikovi in Hedviki Subicevi, soprogi c. kr. ravnatelja, za med dolgo boleznijo izkazano nam naklonjenost, vsem darovalcem krasnih vencev in šopkov ter vsem, ki so spremeni nepozabno pokojnico na nje zadnji poti.

V Ljubljani, dne 21. aprila 1915.

Žalujoči ostali.

Žrebanje velike loterije „Slovenske Straže“ v korist ubogim otrokom, vdovam in sirotam padlih junakov in invalidom, že meseca maja.

Jakoj kupite srečke!

Radi vojnih in družinskih razmer se opusti 816 (3)

trgovina

z manufakturnim in konfekcijskim blagom ter se radi tega vsa zaloga na skupno ali pa tudi v večjih partijah pod zelo ugodnimi pogoji **proda.**

Kje, izve se pri upravi tega lista pod števil. 816. (Znamka!)

Za pohištvene mizarje!

Moj novo izdani ilustrov. cenik letnika 1915 se pošlje na zahtevo mizarjem in p. n. starim odjemalcem ter je zanimiv za vsakogar in dober pripomoček pri sestavi proračunov.

Adolf Schön,

velika zaloga vseh v mizarstvo stroko spadajočih potrebščin
Praga, trg sv. Vavrlava 53.

Proda se malo rabljeno

žensko kolo

Naslov pove uprava „Slovenca“ pod številko 855. (Znamka za odgovor!)

Jšče se srednje velika grajščina

Natančne ponudbe s ceno in obremenitvijo se prosi pod K. L. M. 40 na upravo „Slov.“

= Blagajničarka =

za kolodvorsko restavracijo se sprejme s 1. majem. Zahteva se znanje obeh dežel. jezikov v govoru in pisavi. Prednost imajo one, ki so že službovale v večji restavraciji pri kontrolni blagajnici. Ponudbe na upravo tega lista pod šifro: »Blagajničarka R. 1915.«

osestvo v Ljubljani,

obstoječe iz hiše, z dobro upeljano gostilno in trgovino ter več stanovanj, prostornega, senčnatnega vrta s kegljiščem, ledenice, velikega vrta za zelenjavo — se radi družinskih razmer takoj **proda.** Posebno priporočljivo za mesarja. Cena K 40.000; plačljivo po dogovoru. — Pojasnila daje iz prijaznosti: Kamenšek, Ljubljana, Trnovska ul. 15, I.

[857]

Razne stvari.

Nekaj števil. V evropski Rusiji hodi v nižje ljudske šole izmed 1000 prebivalcev 42 otrok, ravnotoliko tudi v Srbiji, v Rumuniji 50, v Italiji 84, na Grškem in Bolgarskem 96, na Španskem 107, v Belgiji 124, na Danskem 132, v Avstriji 140, na Francoskem 143, na Švedskem 146, v Nemčiji 147, na Angleškem 150, na Norveškem 153, v Švici 154, na Holandskem 160. Srednja šola pride na Ruskem na 120.000 prebivalcev v Srbiji na 130.000, v Bolgariji na 150.000. Med 1000 ruskimi rekruti jih ne zna ne brati ne pisati 620, v Rumuniji 690, v Srbiji 796, v Italiji je med 1000 rekruti 307 analfabetov, na Grškem 300, v Avstro-ogrske 220, v Belgiji 83, na Francoskem 40, na Holandskem 21, na Angleškem 10, v Švici 46, na Danskem 2, na Švedskem 08, v Nemčiji 04.

Turkinje v telefonski službi. Ko so pred nekoliko leti na Turškem vpeljali telefonske zveze, se je kmalu pokazala potreba po ženskem osebju. Kljub oviram, ki jih je v tem oziru delala turška vera, se je vprašanje vendar rešilo tako, da so Turkinje vstopile v telefonsko službo. Verskemu predpisu, da mora imeti Turkinja popolnoma zakrit obraz, so zadostili na ta način, da nosijo telefonske uradnice popolnoma tenko belo pokrivalo, ki jim zakriva tudi obraz. Mohamedanke so jako vestne in sposobne telefonistkinje ter žive v lepi slogi s predpostavljanimi evropskimi uradniki. Staroverskim Turkom seveda ni všeč ta novost med turškim žensstvom in bi jo radi odpravili, a čas bo pač močnejši nego njihova konzervativna prizadevanja.

Varčna kuharica. Zbirka navodil za pripravo okusnih in tehničnih jedi s skromnimi sredstvi. Za slabe in dobre čase sestavila v vojnem letu 1915. M. R. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Izredno nizka cena za to 224 strani obsegačo knjigo znaša samo 1 K 20 v, v platno vez. 1K 80 vin., po pošti 20 v. več. Kakor pove že naslov ne bo služila knjiga samo ob času draginje in pomanjkanja živil, katero je prinesla s seboj svetovna vojska, temveč bo postala vsaki gospodinjici nenadomestljiva svetovalka tudi za poznejše dobre čase, katere nam Bog podeli! — Knjiga ima namreč mnoge prav posebne vrline, katerih ne skazuje nobena druga gospodinjinska knjiga. Predolgo bi bilo na tem mestu naštevati vse te vrline; natančneje pa so opisane v predgovoru, katerega naj vsaka gospodinja pazno prečita, že zaradi pojasnitve nekaterih slovenskih izrazov, kateri se rabijo v knjigi, da se ji ne bo očitalo jezikovne pomanjkljivosti. Najbolj se odlikuje knjiga po tem, da se strogo ogiblje dajati navodila za razkošje in potrat, pač pa vpoštevajo povsod varčnost in štedljivost in uči naše gospodinjice, kako naj si pomagajo z malimi sredstvi in živili, katera so vedno in povsod na razpolago, ne da bi pri tem trpel okus in pravilna, človeškemu telesu potrebna prehrana. Vsa v knjigi naštevata navodila so večkrat in dobro preizkušena in so se sprejela v knjigo le ona jedila, ki so se kazala kot zares okusna, da se lahko postavijo na vsako, tudi imenitno mizo. S to knjigo v roki ti tudi ne bo treba dolgo premišljevati kaj boš danes ali jutri skuhala. Za vsakdanje potrebe namreč ti nudi ta knjiga v pregladni razvrstitvi zadostno izbero. Tudi sredstva za ta jedila so pri rokah in se boš torej lahko hitro odločila, pri tem pa postavila na mizo mnogo novih jedil, oziroma boš znala tudi

podati večkrat eno in isto živilo v najrazličnejših, popolnoma drugačnih oblikah in si boš vedela pomagati vsak čas z majhnimi sredstvi. Posebno ti bo olajšalo izbero, na nov, silno pregleden način, sestavljeno kazalo, kjer našteva v abecednem redu razna živila in takoj pod njimi najrazličnejša jedila, katera moreš iz vsakega posameznega živila pripraviti. Knjiga bo nudila vsaki gospodinjici mnogo novega, pa tudi nekaterim jedilom, ki so jih imeli naši predniki v časti, moda pa jih je zavržla, bo pripomogla zopet do zaslužene veljave.

Zeloti je, da bi si to knjigo nabavila vsaka gospodinja, ki je ali želi postati varčna in hoče nekaj pripomoči k blagostanju svoje družine, pa tudi čelga naroda; zelo nizka cena bo tudi veliko pripomogla, da se knjiga hitro razširi.

ANTON BOČ

barvarija in kemična pralnica
Ljubljana, Selenburgova ul. 6

Dela se izvršujejo tudi na
Glinah št. 46. Nizke cene!
Točna in solidna postrežba!

Obstoj trdke že čez 50 let.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ
BOLJŠA SEDANOSTI

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE
ZIJE CESTA 514 NOVISVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH
TEVAJTE PRVI SLOV. CENIK
BREZPLACHO

Nagačenje

vsakovrstnih ptičev in živali v naravnem
izdelku prevzema Ferd. Schulz v Spod.
Šiški, Kolodvorska cesta šte. 149 in 191.

Gimnazijski absolvent
se takoj sprejme kot

domači učitelj

Neobhodno je potrebno
znanje klasičnih jezikov
in nemščine. 793
Dr. V. Červinka, okrož.
zdravnik, Polzela, Štaj.

: Naročajte „Slovenca“ :

Povečane slike

do naravne velikosti, kakor tudi
oljnat portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki
3409 fotografiji 3409

DAVORIN ROVŠEK

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Kolodvorska ulica 34a.

Lepo moderno stanovanje

obstoječe iz 3 sob, 2 kabinetov ter vseh priključkov
se odda takoj ali za avgustov termin. V dotični
hiši se odda tudi majhen 827

lokal

za takoj. Natančneje se poizve: Resljeva cesta 7.

Za birmance

in botre priporoča trdka

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9.

svojo bogato zalogo vsakovrstnih
oblek po najnižjih cenah in solidni
postrežbi.

Kranjska deželna podružnica v Ljubljani

n. a. dež. življ. in rentne, nezg. in jamstvene zavarovalnice

sprejema zavarovanja na doživetje in smrt, otroških dot. rentna in ljudska, nezgodna in jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna varnost. Nizke premije.

Udeležba na dividendah pri življenjskem zavarovanju že po prvem letu: Stanje zavarovanj koncem leta 1913. K 170.217.149—

Stanje garancijskih fondov koncem leta 1913. K 43.424.496'17

V letu 1913. se je izplačalo zavarovancem na dividendah iz čistega dobička K 432.232'66

Kdor namerava življenjsko zavarovanje, naj se v lastno korist obrne do gori imenovane podružnice. — Prospekti zastoj in poštine prosto.

2171 Sposobni zastopniki se sprejmejo pod najugodnejšimi pogoji.

Ovčjo volno

vsake vrste, oprano in neoprano,

kupim po najvišji ceni!

Prevzamem vsako množino proti gotovini.

Voznino po železnici ali pošti plačam sam.

I. Grobelnik, Ljubljana,
Mestni trg št. 22.

Največja izbira žalnih klobukov.

Priporoča se
solidna trdka

modni salon

MARIJA GÜTZL, Židovska ulica šte. 8.

specialno damskih in otroških slamnikov, ter
svilenih čepic v najnovejših oblikah

Vnanja naročila obratom pošte in na izbero.

Peter Kozina & Ko.

Tovarna čevljev v Trziču
na Gorenjskem

Prodaja svoje lastne izdelke
na debelo in drobno

v Ljubljani, Breg nasproti sv. Jakoba mostu

